

2011.

Közbeszerzés és átláthatóság 1.

Transparency International Magyarország

Közbeszerzés és átláthatóság 1.

2011

Tartalom

Előszó.....	4
Köszönetnyilvánítás.....	6
Vezetői összefoglaló	7
1. Közbeszerzések Tanácsának szervezethatékonyági vizsgálata	10
1.1. Kutatási módszertan.....	10
1.2. Közérdekű adatigénylések.....	11
1.3. A Közbeszerzések Tanácsa szabályozási háttere	14
1.4. A Tanács jogállása.....	17
1.5. A Tanács és a Titkárság.....	19
1.6. A Tanács és a Döntőbizottság.....	21
1.6.1. A Közbeszerzési biztosok és a Döntőbizottság elnökének kinevezése	22
1.7. A Tanács ülései	24
1.8. A Tanács elnöke	26
1.9. A Tanácstagok.....	31
1.10. A Tanács Munkabizottságai	34
1.11. A Tanács feladatai.....	36
1.11.1. Jogszabályalkotásban való részvétel	36
1.11.2. Közzétételi kötelezettségek.....	40
1.11.3. Közbeszerzési Értesítő szerkesztése	41
1.11.4. Hirdetményellenőrzés	42

1.11.5.	Útmutatók készítése.....	45
1.11.6.	Szerződésmódosítások és teljesítések figyelemmel kísérése.....	46
1.11.7.	A közbeszerzésben résztvevők informálása	48
1.11.8.	Közérdekű bejelentések	49
1.11.9.	Elektronikus közbeszerzés elősegítése	51
1.11.10.	Oktatási tevékenység	53
1.11.11.	Nemzetközi kapcsolatok.....	55
1.11.12.	A Tanács gazdálkodása	56
2.	A közbeszerzési hirdetések ellenjegyzése, a közbeszerzési tervek és közbeszerzési értékhatároknak a vizsgálata.....	59
2.1.	Kutatási módszertan.....	59
2.1.1.	Mintavétel	59
2.1.2.	Közérdekű adatigénylések tapasztalatai	61
2.2.	A hirdetés ellenjegyzésének vizsgálata.....	63
2.3.	Közbeszerzési terv	67
2.4.	Közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések vizsgálata	71

Előszó

A Transparency International Magyarország (TI) 2006-os megalakulását követően egyik legfontosabb feladatának tartotta és tartja mai napig a közbeszerzési korrupció elleni fellépést. A 2008-ban bemutatott Nemzeti Integritás Tanulmány¹ meghatározta azokat a kulcsfontosságú intézményeket és területeket, amelyek a magyar társadalomban az integritás, az átláthatóság és számonkérhetőség fenntartásához szükségesek, megjelölve a területek korrupciós kockázatait. A kutatás alátámasztotta, hogy a közbeszerzések közigazgatási szabályrendszere önmagában nem akadályozza meg a korrupciós gyakorlatot, mivel nemcsak a széles mérlegelési jogkör, illetőleg a pontatlan jogi meghatározások, hanem a szigorú formális követelmények helytelen használata szisztematikus korrupciót eredményezett. Ennek tükrében a TI az elmúlt időszakban szakmai javaslatokkal, jogszabálytervezetek véleményezésével, nemzetközi legjobb gyakorlatok bemutatásával és a civil kontroll aktív részvételével kívánta elősegíteni a közbeszerzések szabályozási rendszerének és a hazai közbeszerzési kultúrának a fejlesztését². A TI ezen a területen is számos gazdasági és nonprofit szervezettel, oktatási intézménnyel és kutatóintézzel, valamint kis-, közép- és nagyvállalatokkal működik együtt, hogy a problémákra megfelelő válaszokat tudjunk adni.

A közbeszerzési korrupcióról több kutatás és elemzés született az elmúlt években³, azonban az intézményrendszer vizsgálatát ezek egyike sem érintette mélyebben. Egy korrupcióérzékeny területen ugyanakkor elengedhetetlen, hogy a szervezeti/intézményi keretek alkalmasak legyenek a közpénzek hatékony és korrupciómentes elköltésének kikényszerítésére, ezért tartottuk elsődlegesen fontosnak a közbeszerzések felügyeletét ellátó intézményrendszer vizsgálatát. Különösen, hogy épp a Közbeszerzések Tanácsa által rendelt közbeszerzési kutatásból derült ki a közbeszerzési korrupció becsült mértéke, azaz „a kutatás végkövetkeztetése szerint jelenleg az eljárások nagyobbik fele fertőzött, s a korrupció a hazai közbeszerzési eljárásoknak, időszakonként és eljárástípusonként változóan, mintegy

¹ Alexa Noémi és Kósa Eszter (szerk.): Korrupciós kockázatok Magyarországon – Nemzeti Integritás Tanulmány. Első rész. Nyitott Könyvműhely. Budapest. 2008.
http://www.transparency.hu/nis_magyar

² Lásd korábbi állásfoglalásainkat, kutatásainkat és az átláthatósági megállapodásokat a TI honlapján:
<http://www.transparency.hu/kozbeszerzes>

³ Lásd többek között: www.kozbeszskut.hu és dr. Papanek Gábor (szerk.): A korrupció és a közbeszerzési korrupció Magyarországon. I. kötet. GKI Gazdaságkutató Zrt. 2009.

kétharmadát-háromnegyedét, 65-75%-át befolyásolhatja⁴”. Ezért tartottuk fontosnak annak vizsgálatát, hogy mi lehet ebben a folyamatban az intézményrendszer, a szabályozási környezet, illetve a szereplők szerepe és felelőssége.

A kutatás első része a Közbeszerzések Tanácsa (továbbiakban: Tanács vagy KT), az általa működtetett Közbeszerzések Tanácsa Titkársága (továbbiakban: Titkárság), és a Közbeszerzések Döntőbizottsága (továbbiakban: Döntőbizottság vagy KDB) munkájára koncentrált. A Döntőbizottságot kizárólag az intézményrendszerben elfoglalt helye és szerepe tekintetében vizsgáltuk, annak hatékonysági elemzése nélkül. A kutatás második részében pedig az ajánlatkérők közbeszerzési gyakorlatának három garanciális intézményét (a hirdetmény-ellenjegyzést, a közbeszerzési tervet és az értékhatárok alkalmazását) egy reprezentatív mintavétel alapján empirikus módszerrel vizsgáltuk.

Az intézményrendszer azonban nem tehető önmagában felelőssé a rendszer korrupciós mechanizmusaiért, ezért is tartottuk fontosnak a címben is hangsúlyozni, hogy jelen kutatásunk a közbeszerzési eljárások korrupciós kockázatait elemző kutatási sorozat első állomása.

Reméljük, a jogalkotó az új közbeszerzési törvény megalkotásakor figyelembe veszi megállapításainkat, és a szabályozási terület komplexitása, és a bonyolult érdekütközések miatt egy alapos, széles körben egyeztetett törvényjavaslat kerül majd a Parlament elé. A jelen dokumentum is egy vitaanyag, amellyel a hatékony jogalkotás nélkülözhetetlen érdekegyeztetési folyamatához kívánunk hozzájárulni.

⁴ dr. Papanek Gábor (szerk.): A korrupció és a közbeszerzési korrupció Magyarországon. I. kötet. GKI Gazdaságkutató Zrt. 2009. 1. o., 8. o.

Köszönetnyilvánítás

A kutatást a Nyílt Társadalom Intézet (Open Society Institute) támogatta.

Köszönetet szeretnénk mondani a kutatásban részt vevő szakértőknek és szervezeteknek, akik szakmai javaslataikkal segítették munkánkat.

Kutatásvezető: dr. Tausz Péter

Kutatók: Annus Tímea, dr. Bognár Eszter, dr. Fekete Zsófia, Godán Sándor, dr. Inzelt Éva, Miklós Gábor, dr. Szigeti Tamás, Vincze Miklós

Nyelvi lektor: Hugyecz Enikő

Belső bírálat: Földes Ádám, a Transparency International Magyarország ügyvezető igazgatója

A kutatás elindításáért külön köszönet illeti Alexa Noémit, a TI korábbi ügyvezető igazgatóját.

Kézirat lezárva: 2011. március 31.

Vezetői összefoglaló

A közbeszerzések hazai intézményrendszerét az első közbeszerzési törvényünk hozta létre 1995-ben, amely kisebb módosításokkal ugyan, de azóta változatlan formában működik. A jogalkotónak egy új gazdasági és társadalmi berendezkedéshez tartozó eljárást kellett bevezetnie, és egy olyan intézményrendszert megalkotnia, amely alkalmas a közbeszerzési kultúra kialakítására, az eltérő érdekek egyeztetésére, a jogszabályok betartásának ellenőrzésére, illetve a gyors és hatékony jogorvoslat biztosítására.

A 16 évvel korábban létrehozott struktúra szerint a Tanács jogállását tekintve az Országgyűlés felügyelete alatt álló, önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv. A jogalkotó a kormánytól független intézményt kívánt létrehozni, amelynek döntéshozó szerve az ajánlatkérői, az ajánlattevői és a közérdeket képviselő tagokból álló Tanács. A Tanács mellett működik a kormánytól és a bírósági rendszertől is független jogorvoslati fórum, a Döntőbizottság. A Tanács adminisztratív szerve pedig a Titkárság.

1995-ben a kihívásoknak megfelelő intézményi struktúra született, azonban kíváncsiak voltunk arra, hogy egy eltérő piaci és politikai környezetben mennyiben képes ez az intézményi háttér a közpénzek hatékony felhasználását elősegíteni, a tiszta versenyt biztosítani és a korrupciós kockázatokat csökkenteni.

Kutatásunk az intézményrendszer függetlenségét érintő számos problémára hívta fel a figyelmet: hiányoznak az átláthatóságot és az ellenőrizhetőséget biztosító garanciák, és nem áll rendelkezésre a feladatok ellátásához szükséges kapacitás. Azonban a tevékenysége kapcsán megállapított hiányosságok döntő többsége arra az okra vezethető vissza, hogy a Tanács a törvényben foglalt kötelezettségeit kifejezetten szűken értelmezte, és nem lépett fel proaktív módon a jogfejlesztés és a jogalkalmazás elősegítése érdekében.

Fontos ugyanakkor azt is megjegyezni, hogy a problémák nagy része mögött egy összetettebb államigazgatási problémakör húzódik meg. A Tanács valóban képtelen volt érdemben befolyásolni a jogalkotási folyamatot, azonban ennek oka a magyar jogalkotási eljárásban és annak kultúrájában keresendő.

A Tanács szerepkörének újragondolásakor azt a koncepcionális kérdést kell eldöntenünk, hogy melyek azok a feladatok, amelyek piaci alapon eredményesebben láthatók el, és melyek azok, amelyek egy kormányzati vagy közigazgatási funkció erősítésével hatékonyabban működhetnek; illetve egy új intézményi struktúránál, miként biztosítható a jogorvoslati fórum függetlensége.

A közbeszerzések intézményrendszere tekintetében az egyik legfontosabb kérdés az eljárások ellenőrzésének kialakítása. A jogalkotó ebben egy nagyon tágan értelmezhető szerepet szánt a Tanácsnak, és egy komplex ellenőrzési rendszer (Állami Számvevőszék, közigazgatási hivatalok, jogorvoslati lehetőségek) egyik elemeként jelölte meg a Tanácsot. Azonban a KT jelenlegi szerepkörében – jogköreinek bővítése nélkül is – egy felhasználóbarát, teljes nyilvántartási rendszer fenntartásával, az elektronikus közbeszerzés feltételeinek érdemi elősegítésével hatékonyabb ellenőrzői funkciót tudna ellátni.

A közbeszerzések ellenőrizetlenségét támasztotta alá kutatásunk második pillére is, melyben egy reprezentatív mintavétel keretében 25 ajánlatkérő 2009. évi összes közbeszerzési eljárását vizsgáltuk. Kutatásunk egyrészt a személyi felelősség erősítését célzó intézménynek, a hirdetmények ellenjegyzésének gyakorlati tapasztalatait elemezte. A pontatlan jogszabályi háttér és a számonkérés hiánya miatt az ellenjegyzés valóban nem tudta betölteni a jogalkotó által elrendelt célját, ezért is tartottuk indokoltnak, hogy 2010-es módosítások kapcsán kikerült a közbeszerzési törvényből. Ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy az elszámoltathatóság jegyében az új közbeszerzési törvény egy erőteljesebb személyi felelősséget teremtsen meg az ajánlatkérő részéről.

Vizsgáltuk a közbeszerzési tervekkel kapcsolatos előírások betartását is, melynél a nyilvánosságra hozatali kötelezettségek terén szintén komoly hiányosságokat tapasztaltunk. A közbeszerzési terv intézménye kettős célt szolgál: egyrészt az ajánlatkérőket tervezésre kényszeríti, másrészt az ajánlattevők időben értesülhetnek az őket érintő közbeszerzési eljárásokról. Kutatásunk során a vizsgált ajánlatkérőknél jelentős – az esetek többségében indokolatlan – módosításokat és nyilvánosságra hozatali hiányosságokat tapasztaltunk.

Ezen túlmenően a közbeszerzési értékhatárral kapcsolatos visszaélésekkel is foglalkoztunk. Adatigényléseink során az derült ki, hogy a vizsgált ajánlatkérők átlagban a költségvetésük közel 10%-át költik el a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzéseken keresztül. Ez a

nemzetgazdasági szinten jelentős összegű beszerzés azonban egy teljesen szabályozatlan eljárás keretében valósul meg, ami komoly korrupciós kockázatot jelenthet. Erre ugyanakkor az értékhatár csökkentése és az eljárás túlszabályozása helyett szélesebb nyilvánossági szabályok és szigorúbb ellenőrzési rendszer kialakításával érdemes válaszolni.

1. Közbeszerzések Tanácsának szervezethatékonysági vizsgálata

1.1. Kutatási módszertan

A kutatás során a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Kbt.) 374. §-ától a 397. §-ig tartó pontjait követve először a jogalkotói szándékot térképeztük fel. A törvény rendelkezései alapján elemeztük a Tanács jogállását, szervezeti összetételét, helyét az intézményrendszerben, a függelmi viszonyokat, majd a törvény által meghatározott feladatait.

Ahhoz, hogy megvizsgáljuk, mennyiben képes a szervezet a törvény által meghatározott célokat ellátni, elemeznünk kellett a Tanács tevékenységéről szóló nyilvános és ez idáig nyilvánosságra nem hozott dokumentumokat. Emellett interjúkat készítettünk a Tanácstagokkal, Titkársági alkalmazottakkal, közbeszerzési szakértőkkel és a Tanács munkáját és szolgáltatásait igénybevevő gazdasági szakemberekkel.

A vizsgált kutatási időszakot 2006. január 1. és 2009. december 31. közötti időintervallumra szűkítettük. Ennek oka, hogy álláspontunk szerint egy négy éves időszak összes jegyzőkönyveinek, beszámolóinak és egyéb dokumentumainak áttanulmányozása reprezentatív képet képes nyújtani a szervezet működéséről. Azonban a rendszerelemzéshez a Tanács megalakulásától egészen a kutatás lezárásáig terjedő időszakra vonatkozóan tettünk fel kérdéseket az interjúk során, és megpróbáltuk javaslatainkat is ennek tükrében megfogalmazni.

Fontos kiemelni a vizsgált kutatási időszak tekintetében azt a kérdést, hogy a vezető személye mennyiben határozza meg az intézmény működését, és mennyiben tudunk a vezetőtől függetlenül magára az intézményre koncentrálni, és arról objektív megállapításokat tenni. Ennek érdekében megpróbáltuk a vizsgált kutatási időszakon túl a Tanács elnökeinek eltérő vezetési stílusából eredő különbözőségeket is figyelembe venni.

A következő fejezetben részletesen ismertetjük, milyen dokumentumokat, közérdekű adatokat igényeltünk a Tanácstól. A jegyzőkönyvekben, azok mellékleteiben, a munkatervekben és a beszámolóokban megjelenő információkat vetettük össze a jogalkotó által elvárt, és a törvényben meghatározott célokkal és feladatokkal. Emellett megvizsgáltuk a vonatkozó uniós irányelveket, az intézményrendszerre vonatkozó alkotmánybírósági, bírósági és döntőbizottsági döntéseket, és felhasználtuk az Állami Számvevőszék jelentéseit is.

Kutatásunk során 12 interjú készítettünk közbeszerzési szakértőkkel, a Tanács több volt és jelenlegi tagjával, titkársági alkalmazottakkal és ajánlattevői oldalról több vállalatvezetővel és beszerzési igazgatóval.

1.2. Közérdekű adatigénylések

A Közbeszerzések Tanácsa testületi munkájáról eddig csak az éves parlamenti beszámolóból értesülhetett a közvélemény. Azonban a Tanács, mint közfeladatot ellátó testületi szerv, döntéseit nyilvános ülésein⁵ hozza meg. A kutatáshoz ezért elengedhetetlen volt a kutatás időintervallumában történt ülések jegyzőkönyveinek és előterjesztéseinek, kapcsolódó dokumentumainak áttekintése és emellett az éves beszámolók, a munkatervek, a költségvetési források felhasználásáról szóló információk megszerzése. Mindezen információk közérdekű adatok, illetve közérdekből nyilvános adatok a hatályos magyar jogszabályok szerint. A honlapjukon a beszámolókon kívül a fenti dokumentumok nem elérhetőek, ezért közérdekű adatigényléssel⁶ fordultunk a KT elnökéhez.

Első levelünket 2010. február 10-én írtuk, melyre semmilyen válasz nem érkezett, így adatigénylésünket március 9-én megismételtük. Március 16-án megérkezett a válasz, amelyben együttműködésükről biztosítottak bennünket, de előbb – a közérdekű adatigénylés félreértelmezéseként – ők kértek adatokat a kutatásunkról. Levelükben azt is írták, hogy „addig is, amíg kérdéseinkre megkapjuk válaszaikat, megkíséreljük tisztázni, hogy a Közbeszerzések Tanácsa tekintetében – az irányadó jogszabályokat is figyelembe véve – az Önök által igényelt információk miként értelmezhetők”. Mivel a KT megkeresésünkre érdemben nem reagált, a kért adatokat nem küldte el, így a nyilvánosság erejét kihasználva próbáltunk meg nyomást gyakorolni a Tanács vezetésére. „Az Index megkérdezte a Közbeszerzések Tanácsának elnökét, hogy miért halad ilyen lassan az adatok biztosítása. Bakonyi József elmondta, hogy érdekelték a közbeszerzések átláthatóságának és tisztaságának fejlesztésében, a közbeszerzési eljárások kapcsán már a közvélemény számára is érzékelhető, jelentős vállalkozói és állampolgári indulatokat generáló korrupciós botrányok felszámolásában és megakadályozásában. Ezért készséggel együttműködnek minden olyan

⁵ Az ülések nem nyilvános voltáról, titkosságára nem ad felhatalmazást a törvény.

⁶ lásd 1. melléklet

kezdemenyezéssel, vagy szervezettel, amely azonos célokat szolgál. Bakonyi hozzátette: a TI adatkérését maradéktalanul teljesítik, függetlenül attól, hogy a kért adatok valóban a szűken vett közérdekű adatok közé tartoznak-e vagy sem.”⁷ A cikk megjelenését követően a kért dokumentumokat az alábbi hiányosságok mellett megküldték:

Nem érkezett válasz arra a kérdésünkre, hogy a Kbt. 379. § (2) bekezdés e) pontja⁸ alapján előírt nyilvántartások közül milyen nyilvántartást vezet a közbeszerzésekről. Szintén nem érkezett válasz arra, hogy a közbeszerzési biztosok száma hogyan alakult a vizsgált kutatási időszakban.

Levelükben jelezték, hogy a döntőbiztosi, KDB elnöki, elnökhelyettesi pályázatok személyi anyagai nem nyilvánosak, ezért azokat kiveszik a jegyzőkönyvekből.

Arra a kérdésünkre, hogy küldjék el a visszterhesen igénybe vett szakértők listáját, az a válasz érkezett, hogy nem vettek igénybe semmilyen döntéshez szakértőt. Válaszukat tudomásul vettük, azonban igazságtartalmát vitatjuk, hiszen például a KT honlapján elérhető szerződésben⁹ is külső szakértőt foglalkoztattak („megrendelési szakértő” megnevezés szerepelt a szerződésben). Későbbi, informális megkeresésünkkel azt mondták, hogy ők adatigénylésünket úgy értették, hogy a „Tanács döntéseinek előkészítéséhez” vettek-e igénybe szakértőt, és ezt szűken értelmezték. Annak ellenére, hogy az adatigénylés szövege a következő volt: „Kérem, küldje el a KT által visszterhesen igénybe vett szakértők névsorát, azok érte kapott díjazását, a szakértők által készített álláspontokat, hatástanulmányokat, annak feltüntetésével, hogy milyen döntés meghozatalához vették igénybe a szakértő(ke)t!”

A jegyzőkönyvek feldolgozásakor vált egyértelművé, hogy a Titkárság mellett a döntés előkészítése a munkabizottságokban történik. Az üléseken már csak jóváhagyják a munkabizottságok vagy a Tiktárság által elkészített dokumentumokat. Ezért újabb adatigényléssel fordultunk július 11-én a Tanácshoz azzal a kéréssel, hogy küldje el részünkre a munkabizottságok jegyzőkönyveit. Válaszlevelükben megküldték a bizottságok neveit és

⁷ Átvilágítják a Közbeszerzések Tanácsát, Index 2010. április 2. 17:00
http://index.hu/belfold/2010/04/02/atvilagitjak_a_kozbeszerzesek_tanacsat/

⁸ A Kbt. szerint a KT naprakészen vezeti, és a honlapján közzéteszi a törvény hatálya alá tartozó ajánlatkérők listáját, a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékét, meghatározza a minősítési szempontokat és azok igazolási módjait, a hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékét, és a közbeszerzési eljárásban való részvételtől eltiltott ajánlattevők listáját.

⁹ http://www.kozbeszerzes.hu/static/uploaded/document/Vallalkozasi_szerzodes-modositas_GKI.pdf (Letöltve: 2011. február 28.)

tagjait a vizsgált időszakban, de jelezték, hogy a munkabizottságok ülésein nem készültek jegyzőkönyvek, se feljegyzések. Természetesen vita tárgya, hogy ennek hiányossága felróható-e vagy sem, hiszen erre törvényi előírás nincs, és mi az, ami egyébként elvárható lenne úgy, hogy az adminisztrációs kötelezettség nem megy a hatékonyság rovására. Annyi azonban megállapítható, hogy ebben a formában a döntéshozatal előkészítése átláthatatlanná vált.

Közérdekű adatigényléssel fordultunk a Közbeszerzések Döntőbizottságához is szeptember 15-én, hogy a Szervezeti és Működési Szabályzatuk mellett küldjék el a kollégiumi ülések jegyzőkönyvét, melyre az a válasz érkezett, hogy jegyzőkönyvek nem, csak összefoglalók készültek az üléseken.

Javaslat: Egyértelművé kell tenni, hogy az elektronikus információszabadságról szóló törvény¹⁰ előírásain túl milyen nyilvánossági követelményeknek kell megfelelnie a Tanácsnak működése során. Az SZMSZ-ben pedig ki kell dolgozni a döntéshozatal átláthatóságát és a Tanács működésének nyilvánosságát biztosító részletszabályokat, és egyedi közzétételi lista elfogadását javasoljuk.

¹⁰ Az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény

1.3. A Közbeszerzések Tanácsa szabályozási háttere

A közbeszerzés jelenlegi intézményrendszere már az első, 1995. évi törvényi szabályozással létrejött, és kisebb változtatásokat hajtottak csak végre a 2003-as új törvénnyel. A Kbt.-t azóta több mint hússzor módosították, de az intézményrendszerre vonatkozó jelentősebb módosítás ez idáig nem történt.

A Közbeszerzések Tanácsát az első közbeszerzési törvényünk azért hozta létre, hogy az ajánlatkérői, az ajánlattevői és a közérdek szempontjait egy szakmai konzultatív szerv keretein belül egyeztetni tudják, és ezen keresztül segítsék a közbeszerzési jogalkotás és kultúra fejlesztését, a közbeszerzésekkel kapcsolatos egyes feladatok ellátását és a közbeszerzésben részt vevők képzését. A koncepció lényege a végrehajtói hatalomtól független szervezet létrehozása volt. Az Országgyűlés kizárólagos felügyelete alá helyezéssel – feltételezve a közbeszerzések kormányirányítás alatt álló ajánlatkérőinek jelentős arányát – a jogalkotói szándék a Tanács kormányzati függetlenségének biztosítása volt. A jogalkotásban részt vevő szakértők szerint több megoldási lehetőség is felmerült, többek között a Gazdasági Versenyhivatalba való betagozódás lehetősége is. Mindenesetre az látszott, hogy egy teljesen új eljárás bevezetésére, a gyakorlat kialakítására, a tevékenységek koordinálására és az ellenőrzés részbeni ellátására egy külön szervezetre volt szükség.

Az 1995. évi XL. törvény meghatározta a Tanács feladatait. A preambulum szerint a törvény célja az államháztartás kiadásainak ésszerűsítése, a közpénzek felhasználása, átláthatóságának és széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása, a Tanácsnak pedig a törvény céljainak érvényesítése a feladata.

Az első törvény részletesen szabályozta a Tanács jogosultságait és teendőit, azaz figyelemmel kell kísérnie a törvény szabályainak érvényesülését, kezdeményezni az arra jogosultnál a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok megalkotását, módosítását; véleményezni a közbeszerzésekkel és a Tanács működésével kapcsolatos jogszabálytervezeteket; a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok keretei között, azok végrehajtását elősegítő ajánlásokat kell készítenie, és figyelemmel kísérnie a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések teljesítését. Ezen kívül rendelkezik a Közbeszerzési Értesítő szerkesztéséről, oktatási tevékenységéről és a Döntőbizottsággal kapcsolatos feladatairól, vagyis megállapítja a Közbeszerzési Döntőbizottság létszámát; kinevezi, illetve felmenti a Közbeszerzési

Döntőbizottság elnökét és a közbeszerzési biztosokat; elbírálja a közbeszerzési biztosokkal kapcsolatos összeférhetlenségi ügyeket.

1995-ben kötelezően négy ülést írtak elő az akkor 21 tagú Tanácsnak. Az 1999-es, a megszületése után a hatodik Kbt.-módosítás érintette a Tanácsot, melynek keretében 19 tagúra csökkentették a szervezetet, megtartva a tripartit szerkezetet.

A 2003-as új közbeszerzési törvény szinte érintetlenül hagyta a Tanács intézményét. Kikerült például azonban az az összeférhetlenségi szabály, miszerint nem lehet a Tanács tagja, aki korábban olyan szervezetnek volt vezető tisztségviselője, amely 5 évnél nem régebbi KDB határozat alapján a Kbt. szabályait megszegte. A szerződések teljesítésének figyelemmel kísérése mellett a szerződésmódosítások követése is a feladata lett. Új feladatként jelent meg a békéltetők és a közbeszerzési tanácsadók névjegyzékének, az eltiltott és a minősített ajánlattevők listájának vezetése.

A korábbi évenkénti négy ülés helyett szükség szerint, de minimum hat ülést határozott meg az új szabály, de a legfontosabb változás a Tanács költségvetésével kapcsolatban történt azzal, hogy az igazgatási szolgáltatási díjat és a rendbírás 50%-át a Tanács saját tevékenységére fordíthatja. A 34/2004. (III. 12.) Korm. rendelet¹¹ rendelkezett a később sok vitát kiváltó kötelező hirdetményellenőrzésről.

2009-ben a Kbt.-ben azt a kiegészítést tették, hogy a hirdetmény-ellenőrzésből befolyó összeget kötelesek informatikai fejlesztésre fordítani. Ebben a módosító csomagban hozták létre jogegységesítési törekvésként a KDB kollégiumait, azonban ezek működéséről – a módosított SZMSZ-en¹² kívül – semmilyen információ nem áll rendelkezésre.

Mivel 2009 végén nem tudtak a Tanácstagok elnököt választani, ezért hogy ne maradjon elnök nélkül a szervezet, úgy módosították a Kbt.-t, hogy ebben az esetben automatikusan meghosszabbodik az elnök mandátuma az év végéig.

2010-ben újra jelentősen módosították a közbeszerzési törvényt, melynek részeként az intézményrendszert is érintő változtatásokat is végrehajtottak. A Tanács létszámát 10 főre

¹¹ 34/2004. (III. 12.) Korm. rendelet a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályairól, a hirdetmények ellenőrzésének rendjéről és díjáról, valamint a Közbeszerzési Értesítőben történő közzététel rendjéről és díjáról

¹² „A Döntőbizottság az egységes döntőbizottsági jogértelmezés, illetve a jogorvoslati gyakorlat biztosítása érdekében kollégiumot működtet. A kollégium feladata a döntőbizottsági, valamint a Döntőbizottság határozatainak bírósági felülvizsgálata során kialakult joggyakorlat elemzése, véleménynyilvánítása a vitás jogalkalmazási kérdésekben.” A Közbeszerzési Döntőbizottság Szervezeti és Működési Szabályzatának IV. fejezetének 1. pontja.

csökkentették, és bővítették az elnök jogkörét azzal, hogy ő gyakorolja a Tanács Titkárságának alkalmazottai és a közbeszerzési biztosok vonatkozásában is a munkáltatói jogokat.

Érdekes az a módosítás, amely már a kormány későbbi szándékát is jelezheti, hogy az útmutató készítését már a Minisztériummal *egyeztetve* kell kiadnia a Tanácsnak. Hasonló előírás vonatkozik az oktatási feltételrendszer kialakítására.

Új helyzetet teremtett a Tanács működése tekintetében a kötelező hirdetményellenőrzés eltörlése, hiszen a költségvetésének közel felét ebből finanszírozta. A módosítás értelmében főszabály szerint opcionálissá vált. A hirdetmény ellenőrzése és a díj megfizetése kötelező, ha a közbeszerzést részben vagy egészben európai uniós támogatásból valósítják meg és a hirdetményt nem hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi meg az ajánlatkérő nevében közzététel céljából. Illetve nemzeti értékhatár feletti beszerzések esetén hirdetmény ellenőrzése és a díj megfizetése kötelező, ha az ajánlatkérő a 241. § b) pontja alapján tartozik a Kbt. hatálya alá és a hirdetményt nem hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi meg az ajánlatkérő nevében közzététel céljából. A díj megfizetése alól mentesség illeti meg az ezer fő lakosnál kevesebb lélekszámú települések esetében a 22. § (1) bekezdésének d) és f) pontja szerinti ajánlatkérőket. (Kbt. 44. § (4) bek. és 246. § (5) bek.)

Mindenképpen hasznosnak, bár nehezen kivitelezhetőnek tűnik a Tanácsnak az egyik új feladata, hogy honlapján közzéteszi az egyes ágazatokban szokásos vagy megállapított béreket és a kapcsolódó közterheket. A módosítás szerint az adott ágazatért felelős miniszter külön jogszabályok, illetve kollektív szerződések, vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett szerződések köréről, továbbá az azokban megállapított munkabérről és az ahhoz kapcsolódó közterhekről folyamatosan tájékoztatja a Közbeszerzések Tanácsát, és ezt köteles a Tanács a honlapján feltüntetni.

Összességében azonban megállapítható, hogy a Tanács szerepe, funkciója a létrehozásától számított 16 évben nem változott jelentősen. Számos próbálkozás és elképzelés volt a Tanács átalakítására és a jogorvoslati rendszer reformjára, ezek azonban máig elmaradtak. A Tanács a reformok terén – megakadályozva az átgondolatlan szabályok bevezetését – fékező szerepet vállalt.

1.4. A Tanács jogállása

A Közbeszerzések Tanácsa az Országgyűlés felügyelete alatt álló, önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv. Tehát az Országgyűlés a Tanács általános felügyeleti szerve. Ez a felügyelet a gyakorlatban a Tanács által készített beszámoló meghallgatását és a szervezet költségvetésének elfogadását jelenti.

„Az Országgyűlés kizárólagos felügyelete alá helyezéssel – feltételezve a közbeszerzések kormányirányítás alatt álló ajánlatkérőinek jelentős arányát – a jogalkotói szándék a Tanács kormányzati függetlenségének biztosítása volt. Ezen túl azonban a függetlenség tekintetében a törvényi szabályzás több szempontból nem következetes. Egyrészt a Kbt.-ben a Tanácsra ruházott feladatokhoz nem feltétlenül kapcsolható a függetlenség igénye (*a jogorvoslat tekintetében ez nem lehet érvényes állítás – kiegészítés a szerzőtől*), másrészt a kormányzati oldalról delegált tanács tag elnökké választása teremt ellentmondásos helyzetet”¹³ – áll az Állami Számvevőszék 1996-os jelentésében.

A Tanács – az Állami Számvevőszék ellenőrzésén kívül – valójában önmagát ellenőrzi. Alapító Okirata a következő rendelkezést tartalmazza:

„A központi költségvetés Közbeszerzések Tanácsára vonatkozó fejezetében meghatározott előirányzatainak tervezésért, végrehajtásáért, a felhasználásáról való elszámolásáért, a fejezethez tartozó feladatok felügyeletéért, pénzellátásért és ellenőrzéséért, illetve mindezek szabályozásáért felelős felügyeleti szerv: a Közbeszerzések Tanácsa.”¹⁴

Egy független intézmény esetében ezért az Állami Számvevőszék ellenőrzésének még nagyobb jelentősége kell, hogy legyen. Az ÁSZ az évi zárszámadás keretében elvégezte az ellenőrzéseket. Ennek során a „takarékos gazdálkodást és a költségvetési szabályok maradéktalan betartását”¹⁵ állapította meg a 2001-es ÁSZ jelentés. A 2009. éves beszámolót azonban elutasította, számos gazdálkodási problémát megjelölve (lásd: A Tanács gazdálkodásáról).

¹³ 394 Jelentés a közbeszerzésekről szóló törvény 1995-96. évi végrehajtásának ellenőrzéséről a központi költségvetési szerveknél és az elkülönített állami pénzalapoknál <http://www.asz.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/A850546AB09EEB43C1256CB100451CCF?OpenDocument>

¹⁴ Közbeszerzések Tanácsának Alapító Okirata – a 2008. június 10-i módosításokkal egybeszerkesztett változata

¹⁵ 0109 Jelentés a közbeszerzésekről szóló törvény végrehajtásának ellenőrzéséről [http://www.asz.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/9435B61ED4B18643C1256CB100433CBE/\\$File/0109j000.pdf](http://www.asz.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/9435B61ED4B18643C1256CB100433CBE/$File/0109j000.pdf) (Letöltve: 2011. február 28.)

A 2008-as ÁSZ jelentés a közbeszerzési rendszer működésének ellenőrzéséről¹⁶ már nem érinti a Tanács működésével kapcsolatos problémákat. A jelentés a Tanács tekintetében főleg a véleményezési jog feltételeinek hiányáról és a hirdetményellenőrzés pozitívumairól, annak szolgáltatásjellegű átalakításának lehetőségéről ír.

A Tanács belső ellenőrt is alkalmaz, aki azonban a tevékenységét a főtitkárnak közvetlenül alárendelve végzi, amit az ÁSZ jelentés is problémásnak vélt:

„Az alkalmazott megoldás – csakúgy, mint az IRM esetében – nincs szinkronban az ellenőrzési kormányrendelet előírásával, mely szerint belső ellenőrzést végző személy a költségvetési szerv vezetőjének van közvetlenül alárendelve, továbbá a költségvetési szerv vezetője felelős a belső ellenőrzés funkcionális (feladatköri és szervezeti) függetlenségének biztosításáért, melyet a KT elnöke lát el.”

A Tanács jogállását azonban a Tanács és a Titkárság, illetve a Tanács és a Döntőbizottság viszonyában érdemes tovább vizsgálni.

Javaslat: A Tanács jogállását feladatainak tükrében érdemes csak vizsgálni. A jogorvoslathoz kapcsolódó tevékenységhez elengedhetetlen a kormánytól való függetlenség biztosítása, ám a közbeszerzési politika alakításához kapcsolódó feladatok tekintetében (lásd: A Tanács feladatai) a végrehajtói hatalomtól való elszigeteltség a hatékonyság gátja lehet.

A jelenlegi intézményi rendszer színlelt függetlensége azonban a jogorvoslatok tisztaságát veszélyeztetheti.

¹⁶ „A KT feladatait nemzetközi elismertség mellett látta el, ezzel együtt felmerült szerepkörének – főként a szolgáltató jellegű funkcióinak (hirdetményellenőrzés, közzététel) – újragondolása a törvénymódosítás előkészítése folyamatában.” 16. o. 0831 Jelentés a közbeszerzési rendszer működésének ellenőrzéséről [http://www.asz.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/EF2A44F5115DD750C12574C5004E1461/\\$File/0831J000.pdf](http://www.asz.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/EF2A44F5115DD750C12574C5004E1461/$File/0831J000.pdf) (Letöltve: 2011. február 28.)

1.5. A Tanács és a Titkárság

A Tanács tevékenységével kapcsolatos koordinációt, döntéseinek előkészítését és végrehajtását, továbbá az ennek végzéséhez szükséges adatgyűjtő, nyilvántartó, valamint adminisztratív tevékenységet a Tanács Titkársága végzi.

A Tanács az üléseken már a Titkárság által előkészített dokumentumokat vitatja csak meg, és hagyja jóvá.

A Főtitkár és a Titkárság alkalmazottai a Tanáccsal állnak közszolgálati jogviszonyban. A 2010-es módosítás¹⁷ értelmében a Főtitkár helyett a munkáltatói jogokat a Titkárság összes alkalmazottja felett az Elnök gyakorolja. Ennek értelmében a testületileg megválasztott elnök irányítása alatt áll a Titkárság. A Titkárság 2009-ben és 2010-ben 87 fővel dolgozott, a 2011-es költségvetési előirányzatban a Tanács elnöke 96 főt jelölt meg. A kötelező hirdményellenőrzés eltörlése ellenére (a 2009. évi beszámoló alapján a hirdményellenőrzésből befolyó összeg: 2007,5 millió forint volt), mely a bevételeinek jelentős részét adta, további létszámnövekedést terveztek¹⁸.

Ez a közel 100 fős intézmény látja el a Tanács törvényben előírt feladatait. Azt, hogy hányan melyik osztályon és min dolgoznak, nem állapítható meg egyetlen beszámolóból sem. A 2010 júliusában kiadott éves beszámoló a Tanács gazdálkodásáról egyetlen statisztikát sem közöl, a jelentés 160 oldalából a Tanács gazdálkodásáról szóló rész alig másfél oldalt tesz ki. Részinformációk utalnak arra, hogy egyes feladatokat hányan végzik: a hirdményellenőrzést 7 jogi lektor és 7 adminisztrátor végezte, ismert a Döntőbizottság létszáma, illetve az osztályvezetők névsora, de hogy a különböző osztályokon hányan dolgoznak, ismeretlen.

Amellett, hogy a Tanács szinte 100 fős apparátussal rendelkezik, a 2009-es költségvetés alapján 104 millió forintot költött szolgáltatásokra, és ezen felül 37 millió forintot fordított kommunikációs szolgáltatásokra.

¹⁷ T/582 számú törvényjavaslat a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról

¹⁸ A növekvő erőforrásigény oka: „A várhatóan az év elejére megvalósuló átfogó informatikai fejlesztés keretein belül létrejövő új pénzügyi-gazdálkodási és statisztikai rendszer megvalósítása, és annak használatára történő minél zökkenőmentesebb átállás, a Tanács feladat- és hatásköréhez illeszkedő, az ajánlatkérők és ajánlattevők igényeit is magasabb színvonalon kiszolgáló körülmények közé történő elhelyezésének megvalósítása.” http://www.parlament.hu/irom39/01498/adatok/fejezetek/01_kbt.pdf

A 2009-ben kifizetett 486 millió forint rendszeres személyi juttatásokon felül a nem rendszeres személyi juttatások több mint 120 millió forintot tettek ki. Ez a negyedét jelenti a szerződés szerinti kifizetéseknek.

Ennél is furcsább a külső személyi juttatásoknál megjelölt 18 millió forint, annak tükrében, hogy a Tanács Elnöke szerint nem foglalkoztatnak megbízási szerződéssel külsős munkatársat a Tanács szakmai munkájával kapcsolatosan¹⁹.

¹⁹ Válaszlevél Bakonyi Józseftől, a KT akkori elnökétől (kelt: Budapest, 2010. március 16.)
http://www.transparency.hu/kutatas_dok

1.6. A Tanács és a Döntőbizottság

A hatályos szabályozás a KDB függetlenségét a Tanács alá-, illetve mellérendelésével kívánja megvalósítani. A Kbt. szerint a Tanács *mellett* működik a Közbeszerzési Döntőbizottság, amelynek feladata a közbeszerzésekkel és a tervpályázati eljárásokkal kapcsolatos jogsértő vagy vitás ügyek miatti jogorvoslat intézése. A KDB országos és általános hatáskörrel rendelkezik a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogviták eldöntésére, eljárását a Kbt. és a Ket.²⁰ alapján folytatja le.

A Kbt. és a KT, illetve a KDB Szervezeti és Működési Szabályzata alapján a Tanács és a Döntőbizottság közötti kapcsolódási pontok:

1. A Tanács állapítja meg a Közbeszerzési Döntőbizottság létszámát.
2. A Döntőbizottság költségvetését a Tanács határozza meg.
3. A Tanács kinevezi, illetőleg felmenti a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökét, elnökhelyettesét és a közbeszerzési biztosokat, elbírálja a közbeszerzési biztosokkal kapcsolatos összeférhetlenségi ügyeket.
4. A Tanács által készített útmutatók a KDB jogorvoslati döntéseiből levonható tapasztalatok alapján készülnek.
5. A Tanács Elnöke gyakorolja a munkáltatói jogokat – a kinevezés és felmentés kivételével – a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke, elnökhelyettese és a közbeszerzési biztosok vonatkozásában.
6. A Döntőbizottság elnöke elkészíti és a Tanácsnak jóváhagyásra előterjeszti a Döntőbizottság működését érintő szabályzattervezeteket, valamint a hatályos szabályzatok módosítási tervezeteit.
7. A Döntőbizottság Elnöke meghívottként részt vesz a Tanács ülésein.
8. A Döntőbizottság Elnöke indítványozhatja a KT Elnökénél az ellenőrzési eljárás megindítását, a közbeszerzési biztosok biztonsági ellenőrzését.²¹
9. A Döntőbizottság határozatait formálisan a Tanács nevében hozza.

Az SZMSZ azonban rendelkezik arról is, hogy a Tanács ülésein a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökéhez és elnökhelyetteséhez konkrét jogorvoslati ügy kapcsán *kérdés nem*

²⁰ 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

²¹ A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény bevezette a fontos és bizalmas munkakört betöltő személyek biztonsági ellenőrzését.

intézhető. A Tanács, illetve a Titkárság a Közbeszerzési Döntőbizottság adott ügyben született határozatával összefüggésben nem foglalhat állást.

Egy másik problematikus kérdés az ajánlások²² és útmutatók²³ készítésének menete, melyet a Tanács a jogorvoslati döntéseket felhasználva készít, hiszen nincsen megfelelő információ, hogy a KDB hogyan juttatja el észrevételeit a Tanács, illetve a Titkárság számára. Elvileg a KDB-n belül létrehozott kollégiumok feladata a jogegységesítés elősegítése, mely a döntések alapján kialakuló gyakorlatot összesíti. A 2009-es módosítás értelmében a KDB kollégiumi üléseket tart, ahol megvitatja a fontosabb jogeseteket, és a tapasztalatokat összegzi, majd eljuttatja a Tanács részére. Azonban a kollégiumi ülések nem nyilvánosak, az ott elhangzottak nem tartoznak a Tanács nyilvánossága elé sem, jegyzőkönyv nem, csak emlékeztető készül. Az információáramlás a KDB és a KT között csak informálisan történik.

1.6.1. A Közbeszerzési biztosok és a Döntőbizottság elnökének kinevezése

A döntést a Tanács Személyügyi Bizottsága készíti elő, az üléseken már csak a Bizottság által előkészített javaslatról szavaznak. A döntéshozatalban rejlő befolyásolási lehetőségek jelennek meg az alábbi esetekben:

2008. március 27-i KT-ülésen az 1. napirendi pont: két, nem jogi végzettségű biztos hely nyugdíjazás miatt megüresedett, és a két új biztos felvételének javaslata a Személyügyi Munkabizottsággal történt egyeztetést követően került a KT elé, ahol egyhangúlag elfogadták a kinevezésüket.

A Döntőbizottság egy jelöltet talált csak megfelelőnek. A Döntőbizottság jelöltjének kinevezésekor három KT-tag tartózkodott. A jegyzőkönyvből kiderül, hogy néhányan élesen kritizálták, hogy a jelölt közbeszerzési gyakorlata nem számottevő (a jegyzőkönyvből az derül ki, hogy az önéletrajzában, amelyet pályázatként beküldött, *nem is szerepel a közbeszerzés*

²² A KT 2009. április 1-jétől a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítendő útmutatót készíthet a jogorvoslati döntésekből levonható tapasztalatok alapján, valamint a közbeszerzésekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról, amely útmutatót a Közbeszerzési Értesítőben is közzé kell tenni. A fentiek alapján a Közbeszerzések Tanácsa felülvizsgálta az általa korábban kibocsátott ajánlásokat abból a szempontból, hogy azok közül mely ajánlások tarthatók fenn, illetve mely ajánlások visszavonása szükséges. A Kbt. 57. § (6) szerint ad ki a Tanács ajánlásokat (bírálati módszerekről).

²³ A Közbeszerzések Tanácsa a Kbt. egyes rendelkezéseiben foglalt (64. § (1); 379. § (2) k) pontja alapján kötelezettségének eleget téve útmutatókat ad ki a közbeszerzési eljárások résztvevői számára.

mint szakterület); ugyanakkor volt két másik jelentkező, akik kifejezetten közbeszerzési munkakörből jelentkeztek erre a pozícióra. A Döntőbizottság képviselője kifejtette, hogy *elsősorban a személyes meghallgatásokra alapozva* hozták meg ezt a személyi döntést.

2009-ben KDB elnököt választottak, ami a következőképpen történt: A Személyügyi Munkabizottság vezetője „szondáztatta” a jogi szakvizsgával rendelkező döntőbiztosokat, hogy ki akar elnök lenni.²⁴ Végül egy pályázó volt, akinek – egy KT-tag észrevétele szerint – nincs nyelvvizsgálója. Erre az a válasz érkezett, hogy „kevés angol nyelvtudással rendelkezik, ami inkább *bizonyos szövegértést, mint beszédkésztséget jelent*”²⁵.

Javaslat: A KDB szervezeti és pénzügyi függetlensége elengedhetetlen a tisztességes jogorvoslati eljárás biztosításához. A Tanács alá tagozódás abban az esetben képes ezt megfelelően biztosítani, ha a Tanács nem függ a Kormánytól. A Döntőbizottság pénzügyi és szervezeti függetlenségét a Tanács viszonylatában is meg kell teremteni.

A KDB jogegységesítési tevékenységének átgondolását is indokoltnak tartjuk. A KT jogalkalmazást elősegítő anyagainak és a közbeszerzési jogorvoslati döntések hangsúlyosabb összehangolása elengedhetetlen a jogbiztonság érdekében.

²⁴ KT-ülés, 2009. február 19.

²⁵ KT-ülés, 2009. március 26.

1.7. A Tanács ülései

A Tanács testületi üléseit szükség szerint, de évente legalább hat alkalommal tartja. Az üléseket a Titkárság készíti elő, illetve a munkabizottságok előterjesztéseiről határoz. **Azaz az érdemi munka a Titkárságon belül, illetve a Bizottságokon keresztül történik.**

A Tanács akkor határozatképes, ha a tagok kétharmada jelen van, illetve ha rövid úton kezdeményezett szavazás esetén a tagok kétharmada szavaz. A Tanács határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza, kivéve az elnök és az alelnök, a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke és elnökhelyettese megválasztását, valamint annak megállapítását, hogy a Tanács tagja a tisztségre méltatlanná vagy tartósan alkalmatlanná vált, amelyhez a jelenlévő tagok kétharmados szótöbbsége szükséges.

A Tanács ülésen kívül is hozhat testületi határozatot, ha az elnök – halasztást nem tűró ügy eldöntése érdekében – ülések közötti időszakban rövid úton (telefaxon vagy e-mailben) kezdeményez szavazást. Ezzel kapcsolatos dokumentáció a vizsgált kutatási időszakban nem állt rendelkezésre, bár a jegyzőkönyvek több helyen hivatkoznak rá.

A 2006. június 29-i KT ülésen 9 fő jelent meg, így nem voltak határozatképesek.

A jegyzőkönyvben az szerepel, hogy „a Titkárság a határozatképességhez szükséges véleményeket kiegészítőleg beszerzi”. Ennek a későbbiekben semmilyen nyoma sincsen.

A Tanács ülésen kívül meghozott testületi határozatáról a főtitkár emlékeztetőt készít, melyben fel kell tüntetni, hogy ki javasolta a Tanács döntését, mi volt az ülésen kívüli eljárás indoka, kik és milyen úton kapták meg a javaslatot, és mi volt a szavazás eredménye. Ilyen emlékeztetőt a Tanács adatigénylésünkre nem küldött, ebből arra következtethetünk, hogy a vizsgált kutatási időszakban ülésen kívül meghozott határozathozatal nem volt, illetve ezek dokumentációja nem történt meg.

A Tanács üléseit az elnök vezeti. Az ülés megnyitása után az elnök szavazásra bocsátja az ülés napirendjét, melyről a Tanács dönt. További napirendi javaslatot tehet a Tanács bármely tagja; a javaslatot az elnök bocsátja szavazásra. (Ez utóbbi a vizsgált kutatási időszakban egyszer sem történt meg.)

Az ülésen a főtitkár és a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke tanácskozási joggal vesz részt; a Tanács üléseinek állandó meghívottja a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökhelyettese, a Jogi Főosztály vezetője, a Nemzetközi és Oktatási Főosztály vezetője, a Közgazdasági elemző

Főosztály vezetője, valamint az elnöki jogi tanácsadó és a főtitkári jogi tanácsadó. Adott napirendi ponthoz kapcsolódóan, egyedi esetben – a tanács tagjai, a főtitkár és a döntőbizottság elnökének javaslatára – az elnök szakértőt hívhat az SZMSZ értelmében.

Javaslat: A Tanács jelenlegi struktúráját tekintve a testületi döntéshozatal indokolatlan. A Tanács „igazgatóság”-hoz hasonló struktúrája helyett, a „felügyelői bizottsági” jogkörhöz hasonló működés tenné átláthatóbbá és elszámoltathatóbbá a döntéshozatalt.

1.8. A Tanács elnöke

A Közbeszerzések Tanácsát az Elnök irányítja. A Tanács elnökének öt évre történő kinevezéséről a Tanács a jelen levő tagok kétharmados szótöbbségével dönt. A Tanács elnöke a Tanács tagjává válik akkor is, ha nem a Tanács tagjai közül választották. A Kbt. és az SZMSZ is felsorolja az Elnök feladatait. Az Elnök adja ki a szabályzatokat, tájékoztatókat, kezdeményezheti a KDB hivatalból való eljárását és a 2010. évi módosítások szerint az összes Titkársági dolgozó felett munkáltatói jogot gyakorol.

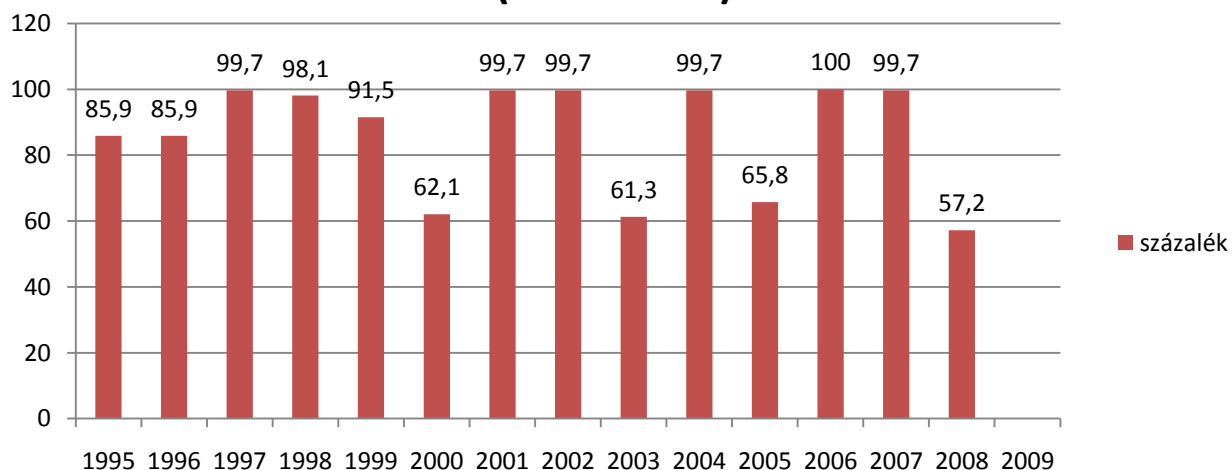
Az elnök felelős a beszámolók elkészítéséért is. A jegyzőkönyvek szerint az elnök részt vesz a parlamenti bizottsági üléseken is, amelyen a beszámolót tárgyalják, illetve a Parlamentnek ismerteti a beszámolót, melynek elfogadásáról a képviselők határoznak. Az Országgyűlés (a továbbiakban: Ogy.) változó többséggel, 2007-ben például 367 igen és 1 nem szavazat mellett fogadta el a beszámolót. Ezzel szemben a 2008-ban a beszámolót a képviselők már csak 57%-a fogadta el.²⁶

²⁶ A 2006. évi Közbeszerzések Tanácsának beszámolójának elfogadása 2007. 09. 11-én, 88. ülésnapon
http://www.parlament.hu/internet/plsql/ogy_naplo.naplo_fszoveg?p_uln=88&p_ckl=38&p_felsz=1&p_szoveg=&p_felszig=179

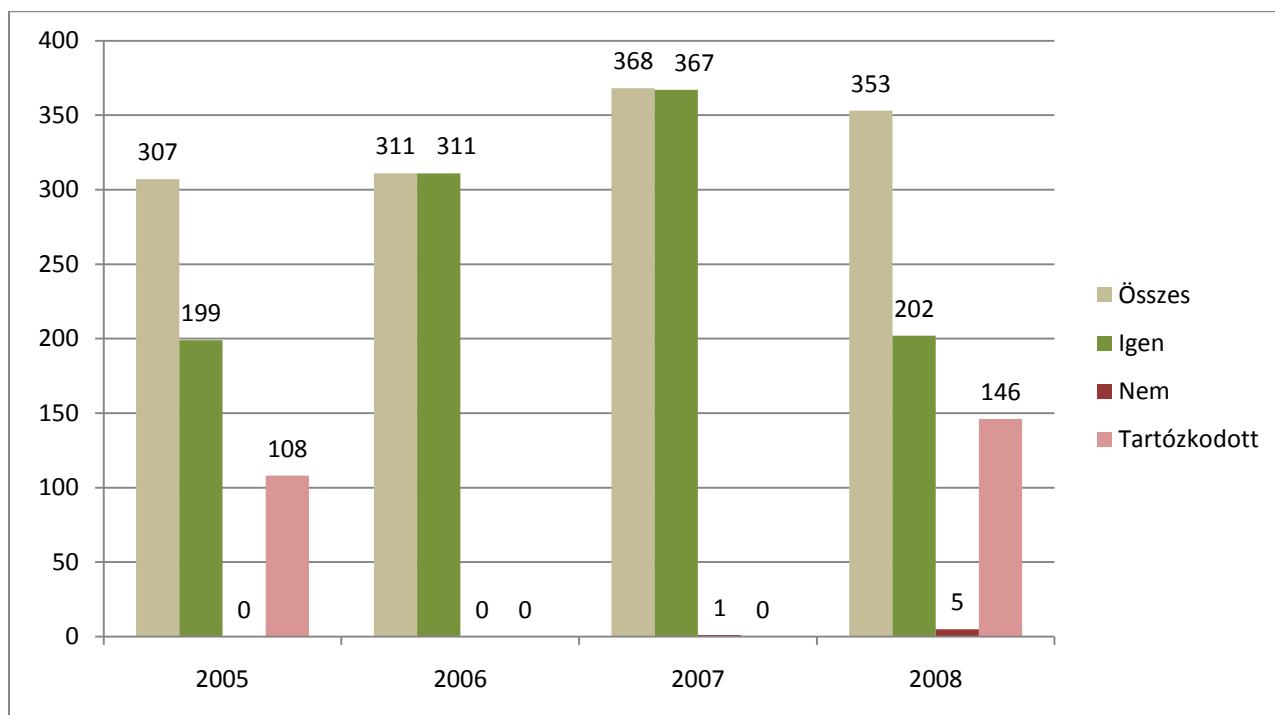
A 2007. évi Közbeszerzések Tanácsának beszámolójának elfogadása 2008. 09. 30-án, 160. ülésnapon
http://www.parlament.hu/internet/plsql/ogy_naplo.naplo_fszoveg?p_uln=160&p_ckl=38&p_felsz=1&p_szoveg=&p_felszig=247

A 2008. évi Közbeszerzések Tanácsának beszámolója 2009. 10. 19-én, 233. ülésnapon
http://www.parlament.hu/internet/plsql/ogy_naplo.naplo_fszoveg?p_uln=233&p_ckl=38&p_felsz=1&p_szoveg=&p_felszig=318

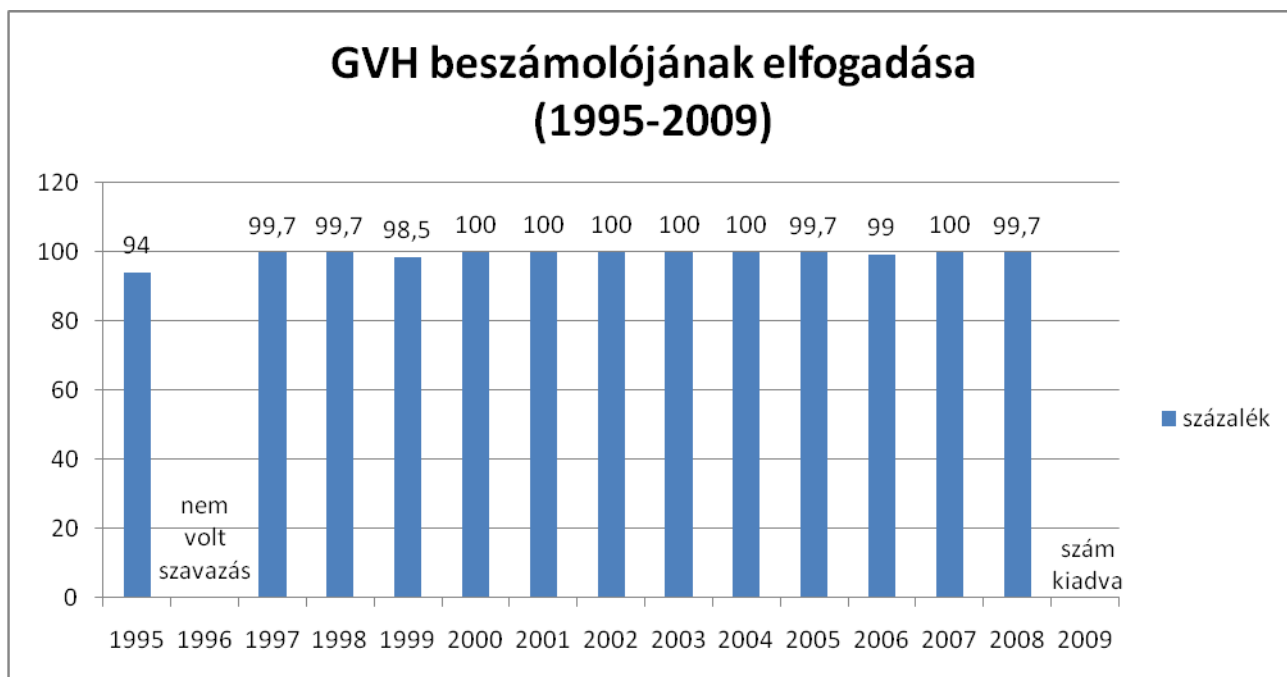
Közbeszerzési Tanács beszámolójának elfogadása (1995-2009)

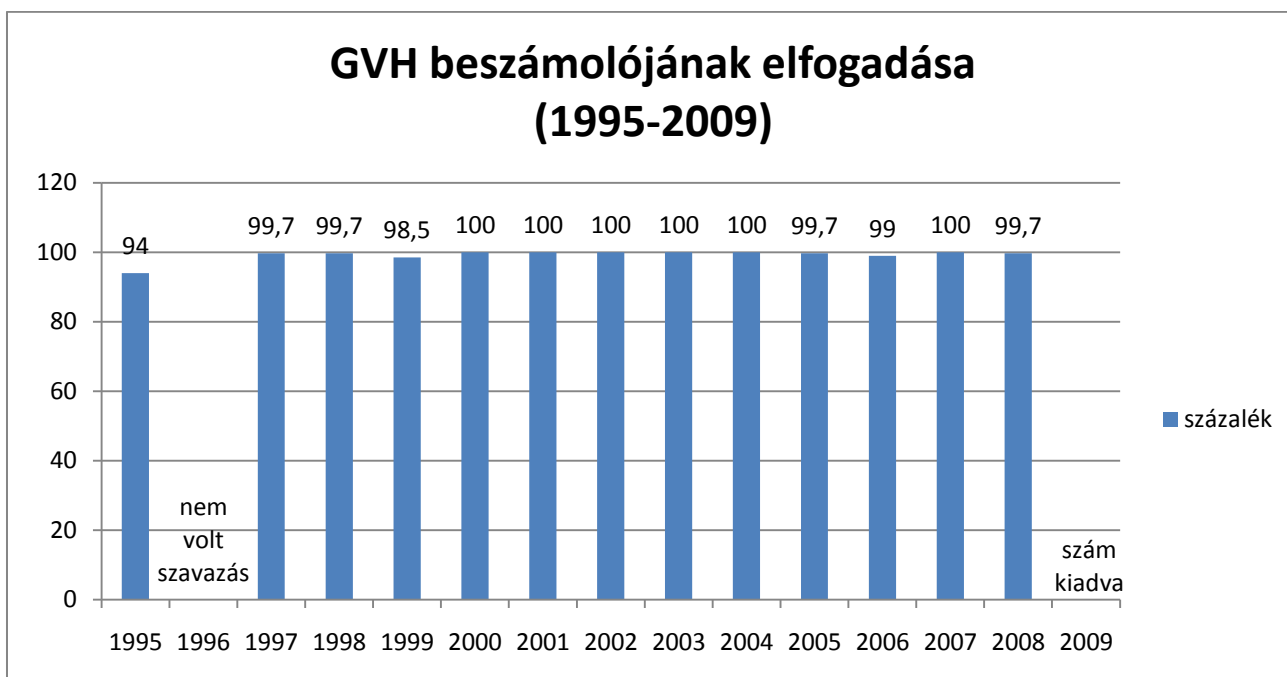
A szavazati arányok a Közbeszerzések Tanácsának elnöki beszámolójának elfogadásakor a vizsgált kutatási időszakban pedig a következőképpen alakultak:

Érdeemes összevetni az adatokat a hasonló jogállású Gazdasági Versenyhivatal (GVH) beszámolójának elfogadásával, amelyet minden évben egyöntetű igennel fogadtak el:

Ez a GVH kevésbé átpolitizált jellegére utalhat.

A beszámolókon kívül a parlamenti bizottsági üléseken való részvétel a „közbeszerzési politika” alakításának egyik fontos terepe. **A parlamenti előterjesztésekkel kapcsolatos tanácsi vélemény kialakítása is a Tanácstól függetlenül az Elnök irányításával történhet.**

Az SZMSZ szerint: Az elnök döntése alapján a főtitkár jelöli ki azokat a munkatársakat, akik a Közbeszerzések Tanácsa feladatkörét érintő parlamenti előterjesztések bizottsági tárgyalásán (általános, valamint részletes vita) szakértői szinten részt vesznek.

A Tanácsa elnöke a többi Tanácstagtól eltérően tiszteletdíjban részesül. A többi Tanácstag a delegáló szervezettől részesül csak díjazásban. A Tanács elnöke a közigazgatási államtitkárt megillető illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult.

Az egyik Tanácstag az elnökválasztáskor: „Olyan elnököt kell választani, aki jelenleg munkanélküli vagy más komolyabb elfoglaltsága nincs.”²⁷

Mindezen jogosultságok és feladatok a Tanács elnökének kitüntetett szerepét jelzik. Mivel az üléseket a Titkárság készíti elő, mely tevékenységet az Elnök irányítja, a Tanács a már kidolgozott előterjesztésekről határoz. **A Tanácstagok a vizsgált időszakban nem éltek napirendi pontot érintő javaslattételi jogukkal és az esetek többségében a Bizottságok, illetve a Titkárság által kidolgozott dokumentumok megszavazására korlátozódott a Tanács szerepe, illetve az Elnök mellett egy konzultatív szerepkört vállalt.**

Természetesen fontos hangsúlyozni, hogy a kutatási időszak végén egy új elnök eltérő szerepkört alakított ki, és bár nem a kutatási időszak része, de megállapítható, hogy a 2010-es módosítások után megválasztott elnök teljesen eltérő intézményi megközelítéssel, más szerepfelfogással irányítja a testületet.

A Titkárság fontos szerepére való tekintettel és a különböző elnöki szerepfelfogásból eredendően is, a szervezet irányítása tekintetében a Főtitkár a kulcsfigura.

A napirendi pontok összeállításán felül az elnök korlátlan döntési jogosultsággal rendelkezik a Tanács gazdálkodása terén is. **A költségvetés összeállításában a Tanácsnak nem volt érdemi szerepe, mert csupán elnagyolt tájékoztatást kapott az apparátustól, annak előkészítésébe nem vonták be.** Kérdés, hogy ez mennyire van összhangban magával a Kbt.-vel, mely ezeket a hatásköröket egy testülethez, a KT-hoz delegálja.

Ezt az SZMSZ is deklarálja, miszerint az „Elnök jóváhagyja a cím éves költségvetési javaslatát és zárszámadását, amelyről a Tanács ülésén *beszámol*”; ez ellentmond a közbeszerzési törvénynek²⁸.

²⁷ KT-ülés, 2009. október 8.

²⁸ Kbt. 379. § (2) d) pontja szerint a Tanács „elfogadja saját szervezeti és működési, valamint más, működését érintő belső szabályzatát – így különösen a hirdetmények vizsgálata kapcsán a jogorvoslati eljárás indításának eljárásrendjét –, továbbá költségvetési javaslatát és éves költségvetési beszámolóját.”

Javaslat: A Tanács tágan értelmezhető feladatai miatt az elnökök eltérő szerep- és intézményi felfogása a KT különböző funkcióit helyezi előtérbe. Ezt a Tanács és az Elnök feladatainak és felelőségének pontosabb meghatározásával lehetne rendezni.

1.9. A Tanácstagok

A hatályos szabály szerint a Tanács tíz tagból áll, ahol az egyes közérdekű célokat, az ajánlatkérőket és az ajánlattevőket azonos számú tag képviseli. A tagok megbízatása legalább két évre szól; a tagok kijelölésének és visszahívásának további szabályait a kijelölő szervezetek (személyek) állapítják meg.

Titkársági vezető: „A Tanács aktivitása csak attól függött, hogy éppen kik voltak a Tanács tagjai.”

Amit a jegyzőkönyvek tanulmányozásakor e tekintetben vizsgáltunk, hogy a Tanácstagok mennyire képviselik a delegáló szervezet, illetve az adott érdekcsoport (ajánlattevői, ajánlatkérői) érdekeit. **A vizsgált kutatási időszak üléseit megvizsgálva megállapítható, hogy nem feltétlenül a delegáló oldal érdekeit képviselték, hanem a saját szakértelmük, tapasztalatuk, meggyőződésük szerint jártak el.**

Az egyik KT-tag szerint: „Mindig az adott tanácstag személyisége határozza meg, hogy mit és hogyan képvisel.”

Többször előfordult az is, hogy ugyanaz a személy egy szervezeti változás miatt egy idő után már egy másik oldalt képviselt. Mivel kialakult a közbeszerzési szakértők köre, a delegáló szervezetek őket küldték a Tanácsba. A probléma, hogy az adatigényléseink alapján és a megkérdezettek szerint a delegáló szervezetek az esetek többségében nem kezelték megfelelő súllyal a delegált Tanácsban végzett munkáját.

Adatigénylésünkre a TB igazgatási szerveit felügyelő miniszter részéről érkezett válasz is kiemeli, hogy képviselendő érdeket nem fogalmaztak meg:

„Tájékoztatása szerint (X) tanácsi tagsága ideje alatt sem a delegáló, sem a képviselt szervezetek részéről a Kbt. 375. § (6) bekezdésében megfogalmazottak szerinti cél, illetve képviselendő érdek nem került megfogalmazásra.”

A Tanácstagok Tanácson kívüli érdekérvényesítési tevékenységéről semmilyen beszámoló nem született. Egyébként az SZMSZ szerint a Tanácstagok még parlamenti belépővel is rendelkeznek. Bár az egyik interjúalany szerint ez inkább csak státuszszimbólumot jelentett, mintsem a Tanácstagok komoly lobbitevékenységét hivatott volna segíteni.

Az SZMSZ szerint a Főtitkári Titkárság „intézi – az állandó és eseti – az Országházba, illetve az Országgyűlés Irodaházába történő belépési engedélyeket, valamint a hivatali gépkocsik parkolási engedélyét; vezeti a tanácsstagok nyilvántartását, és az abban történt változásokról tájékoztatja a Közbeszerzések Tanácsa illetékes munkatársát, valamint a tanácsstag visszavonása, illetve új tanácsstag kinevezése során intézi a parlamenti belépők kiadásával és bevonásával kapcsolatos feladatokat”²⁹.

A Kbt. a delegált tagoknak beszámolási kötelezettséget ír elő a küldő szervezet irányába is. „A Tanács tagja évenként köteles beszámolni az őt kijelölőnek (kijelölőknek) az általa érvényesítendő célok, illetőleg képviselendő általános érdekek, továbbá e törvény céljainak megvalósulása érdekében a Tanácsban folytatott tevékenységéről, valamint ezeknek a közbeszerzések terén való érvényesüléséről.”³⁰

Mivel ezek a beszámolók sehol sem voltak nyilvánosak, közérdekű adatigényléssel fordultunk a 2009. első felében delegáló szervezetekhez³¹. **Az adatigénylésre érdemi válasz nem érkezett, egyetlenegy szervezet küldte el a beszámolót.** Több esetben az intézményi változtatások miatt továbbküldték a jogutód szervezetekhez, ahonnan többszöri megkeresésünkre sem érkezett válasz. Illetve egy esetben a Tanácsot jelölték meg, hogy ők rendelkeznek a delegáló szervnek elküldendő dokumentummal is, illetve konkrétan jelezték azt is, hogy nem készült semmilyen beszámoló, illetve szóban tettek eleget ennek a kötelezettségnek. (A Kbt. nem ír elő írásbeli beszámolót.)

Az egyik KT-tag a fenti adatigénylésünkre úgy válaszolt, hogy „a munkabizottsági tevékenységemmel kapcsolatos iratokat **a Közbeszerzések Tanácsa kezeli**”.

Egy delegáló szervezet adatigénylésünkre adott válasza: „a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXI. törvény 375. § (6) bekezdése szerinti **beszámolókról okirat nem készült.**”

Egy másik delegáló szervezet: „A Közbeszerzések Tanácsába delegált tag beszámolási kötelezettségének a Közbeszerzések Tanácsának üléseit követően **rendszeresen, szóban tett eleget.**”

²⁹ A Közbeszerzések Tanácsának Szervezeti és Működési Szabályzata 18. o.
www.kozbeszerzes.hu/static/uploaded/document/KT_SZMSZ.doc

³⁰ Kbt. 375. § (6)

³¹ A levelet 2010. október 18-án az alábbi szervezeteknek küldtük ki: Gazdasági Versenyhivatal, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Legfőbb Ügyész, Magyar Tudományos Akadémia, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Nemzeti Gazdasági Minisztérium, Országos Egészségügyi Pénztár, Vidékfejlesztési Minisztérium.

Javaslat: A Tanács tripartit szerkezete a közbeszerzés szereplőinek érdekkülönbözete miatt elméletileg indokolt, azonban a gyakorlatban nehezen érvényesül. Ez az érdekegyeztető funkció abban az esetben tud eredményes lenni, ha az Országos Érdekegyeztető Tanács jogköréhez hasonló kötelezettséget jelentene a jogalkotó részéről.

A delegálás módja és a beszámolás szabályozása ettől függetlenül a reprezentativitás és az elszámoltathatóság érdekében felülvizsgálatot igényel.

1.10. A Tanács Munkabizottságai

Mivel a Tanács egy évben szükség szerint, de minimum hatszor ülésezik, a döntés-előkészítés főleg a Titkárság, illetve a munkabizottságok által történik. A Tanács állandó és eseti munkabizottságokat hozhat létre. A munkabizottságok tagjait a Tanács bízza meg az SZMSZ szerint. **Ez a Tanács jegyzőkönyvei alapján úgy történt, hogy az Elnök kijelölte a bizottságok elnökeit és a Bizottságokba pedig bármelyik Tanácstag jelentkezhetett.**

Mivel az érdemi előkészítés a munkabizottságokban zajlik és a Tanács ülésein azokat érdemben már nem vitatják, a Tanács üléseinek jegyzőkönyvei igen korlátozott információt adnak egy anyag előkészítésének hátteréről. **A Bizottságok üléseiről jegyzőkönyvek vagy beszámolók nem készültek.**

Az SZMSZ azonban a következőképpen rendelkezik: „Az ülésen hozott döntésekről – *szükség szerint* – tartalmi összefoglaló készül.”

De a tagok illetve maguk a munkabizottságok nevei is nehezen hozzáférhetőek. A Tanács honlapján erről semmilyen információ nincsen, csak a jegyzőkönyvek utalnak néha a munkabizottságokra, illetve azok tagjaira.

Közérdekű adatigénylésünkben ezért külön kértük a munkabizottságok felsorolását, melyet a Tanács meg is küldött részünkre. Azonban nem a kért évekre, hanem a saját mérlegelése alapján az alábbi évekre vonatkozóan küldték meg.

	2004	2006	2009/1	2009/2	2010
Személyügyi mb.					
Jogszabály-módosítási javaslatokkal, ajánlások kiadásával foglalkozó mb.					
Minősített ajánlattevők jegyzékének összeállítására alakult mb.					
A hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékének vezetésével és az akkreditált tanúsítók ellenőrzésével kapcsolatos feladatokra alakult mb.					
Oktatási mb.					
Jogi mb.					
Informatikai mb.					
Közgazdasági elemzéssel és a közbeszerzési statisztikai rendszer fejlesztésével foglalkozó mb.					
Közgazdasági mb.					
Zöld közbeszerzésekkel foglalkozó mb.					
A békéltetők névjegyzékének vezetésével foglalkozó mb.					
A KÉ kiadásával és a Tanács informatikai rendszerével foglalkozó munkabizottság					
Ad-hoc mb. a KKV-k helyzetének vizsgálatára					

Az elektronikus közbeszerzési rendszer bevezetésével foglalkozó mb.					
Informatikai mb.					
Ad-hoc marketing mb.					

A jegyzőkönyvekből az derül ki, hogy az egyik legfontosabb bizottság, a Jogi bizottság, amely a Titkárság által előkészített állásfoglalásokat véleményezi, illetve saját maga készíti elő. A Személyügyi Bizottság pedig már konkrét javaslatokkal érkezik a Tanács elé, hogy a megüresedő pozícióra, kit nevezzen ki a Tanács.³²

³² Kivéve a Kbt. 395. §. (4) bekezdése szerinti esetet: „A Döntőbizottság elnökét és elnökhelyettesét a Tanács a jelen lévő tagok kétharmadának szavazatával, öt évre választja meg. A Döntőbizottság elnökhelyettesét a Tanács a közbeszerzési biztosok közül választja meg, az elnökhelyettes személyére a Döntőbizottság elnöke tesz javaslatot. A Döntőbizottság elnöke és elnökhelyettese újraválasztható.”

1.11. A Tanács feladatai

A Tanács feladatait a Kbt. 379. §-a szabályozza.³³ A Tanács feladata, hogy a közérdeket, az ajánlatkérők és az ajánlattevők érdekeit figyelembe véve, hatékonyan közreműködjön a közbeszerzési politika alakításában, a jogszerű közbeszerzési magatartások kialakításában és elterjesztésében, elősegítve a közpénzek nyilvános és átlátható módon történő elköltését.

1.11.1. Jogszabályalkotásban való részvétel

Az 1995. évi törvény többek között azért hozta létre a Tanácsot, hogy a közbeszerzési politika alakításában fontos érdekegyeztető szerepet vállaljon, a Tanácsnak ezért az egyik kiemelten fontos feladata a jogszabályalkotásban való részvétel. Céljából eredően az ajánlatkérői és ajánlattevői szempontok egyaránt megjelenhetnek állásfoglalásaikban, szervezeti struktúrájából eredően pedig elvileg rendelkezik a Közbeszerzési Döntőbizottságon, és a Titkárság számos tevékenységén keresztül (pl. hirdetményellenőrzés) azzal az információval, hogy a közbeszerzési szereplők milyen problémákkal szembesülnek. Így egy eredményes visszacsatolási szerepet tudna vállalni a jogalkotási folyamatban.

Azonban mindez nem valósul meg. A törvény nem ír elő kötelező véleménykikérést vagy jogszabályalkotásban való részvételt a Tanácstól, csak annyit határoz meg, hogy „figyelemmel kíséri e törvény szabályainak érvényesülését, kezdeményezi az arra jogosultnál a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok megalkotását, módosítását; és véleményezi a közbeszerzésekkel és a Tanács működésével kapcsolatos jogszabálytervezeteket, valamint jogszabály-koncepciókat.” De ebben az esetben kizárólag a jogalkotótól függ, mennyire támaszkodik a Tanácsra, mikor és hogyan vonja be a jogszabály-módosítások előkészítésébe.

A KT szinte mindegyik beszámolójában sérelmezi, hogy nem vonják be „érdemben”³⁴ a jogszabályalkotásba.

³³ a 2008. évi CVIII. tv érintette a Tanács feladatait, de ez a változás nem koncepcionális jellegű a KT feladat- és hatásköre tekintetében

³⁴ A jogszabályalkotásban való részvételéről rendelkezik a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a kutatási időszakban: az 1987. évi XI. törvény), a Kormány ügyrendje (jelenleg hatályos: 1144/2010. (VII. 7.) Korm. határozat a Kormány ügyrendjéről), és az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény is.

2006-os beszámoló: „Annak ellenére, hogy a Kbt. – gyakorlatilag 1995 óta változatlanul – tartalmazza, hogy a Közbeszerzések Tanácsát véleményezési jog illeti meg a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabálytervezetek tekintetében, a Tanács e hatáskörének gyakorlása 2006-ban sem volt zökkenőmentes. Nem egy alkalommal csak a jogszabály előkészítéséért felelős igazságügyi tárca jelzésére küldte meg az illetékes szaktárca a Tanácsnak az éppen előkészítés alatt álló előterjesztés szövegét. Meg kell viszont jegyezni, hogy az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, valamint a Pénzügyminisztérium minden alkalommal időben rendelkezésre bocsátotta az általa készített tervezetet.”

2007-es beszámoló: „Annak ellenére, hogy a Közbeszerzések Tanácsát véleményezési jog illeti meg a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabálytervezetek tekintetében, a Tanács e hatáskörének gyakorlása 2007-ben sem volt zökkenőmentes és esetenként a deklaráció szintjén maradt. Több ízben is elfordult, hogy a jogszabálytervezetek véleményezésébe a Tanács egyáltalán nem vagy csak az elkészítés végső stádiumában kapcsolódhatott be, így érdemi javaslatainak beépítésére nem minden alkalommal kerülhetett sor. Ezekhez hasonlóan a Kbt. átfogó módosítására vonatkozó koncepciók kidolgozásában sem vehetett részt a Tanács minden esetben, jóllehet hasznos lett volna, ha bizonyos kérdések kapcsán véleményét már az elkészítés korai szakaszában kifejtetheti.”

2008-as beszámoló: „Azzal együtt, hogy – részben feltehetően a Kbt. módosítására visszavezethetően – 2008-ban az egyéb, közbeszerzési vonatkozású jogszabály-módosítások száma nem volt jelentős, a Közbeszerzések Tanácsa közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabálytervezetekre vonatkozó véleményezési jogának gyakorlása 2008-ban sem volt problémamentes. Akárcsak a megelőző években, a beszámolási időszakban is előfordult, hogy a közbeszerzéseket érintő jogszabálytervezetokről a Közbeszerzések Tanácsa nem, vagy csak azok elfogadását követően, illetőleg informális úton értesült, amelyek következtében a jogszabálytervezettel kapcsolatos szakmai álláspontjának kifejtésére nem, vagy csak korlátozott mértékben volt lehetőség.”

2009-es beszámoló: „A Közbeszerzések Tanácsa közbeszerzési tárgyú jogszabályokkal kapcsolatos véleményezési jogának gyakorlása terén sajnálatos módon 2009-ben sem történt az előző évekhez képest áttörés. Annak ellenére, hogy a közbeszerzésekkel és a Tanács működésével összefüggő jogszabálytervezetek, koncepciók Tanács általi véleményezési jogának biztosítása kötelezettséget ró a tervezetek előkészítőire, a Tanács 2009 során egyes

közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabálytervezetek esetében egyáltalán nem, vagy csak informálisan kapott lehetőséget észrevételeinek kifejtésére.”

Megállapítható, hogy a Tanács jogszabályalkotásban való részvétele nem biztosított megfelelően. Hiába a Titkárság apparátusa, ha az ott kidolgozott vélemények, javaslatok nem épülnek be a törvénytervezetekbe.

Titkársági vezető: „A Tanács a beszámolójában többször jelezte a problémát. De mi még ennél is kritikusabbak akartunk lenni több területen, amit végül a Tanács nem engedett, mert kerülni akarta a konfrontációt a mindenkori kormánnyal.”

Az előterjesztéseket készítő Minisztériumon kívül a Tanács más érdekérvényesítési csatornát is igénybe vett álláspontjának érvényesítésére.

A 2008. május 8. napján tartott KT-ülésről felvett jegyzőkönyvben az elnök szerint **a KT érdekérvényesítésének tere az Ogy. Gazdasági Bizottságában, illetve annak Közbeszerzési Albizottságában van.**

Egy interjúban egy volt KT-tag azt mondta: „Arra is volt példa, hogy megkértünk egy parlamenti képviselőt, hogy **egyéni indítvány** útján nyújtsa be a mi javaslatainkat, mert a Minisztériumon keresztül nem tudunk elérni semmit.”

A jegyzőkönyvekből az is kiderül, hogy volt többször arra is példa, hogy **egy-egy Tanácstag külön küldött szempontokat a jogalkotónak**, tehát a Tanács csak egy érdekérvényesítési csatorna volt a sok közül.

Az idő rövideje miatt többször a Titkárság maga készítette el és nyújtotta be állásfoglalását anélkül, hogy azt a Tanács megvitatta volna.

Az egyik volt Tanácstag a változásokkal kapcsolatban így nyilatkozott: „Sokat foglalkoztunk azzal, hogy megakadályozzuk, ne verjék szét a jelenlegi szabályozást. Egy konzervatív, fékező szerepet vállaltunk.”

A Tanács jogszabályalkotásban való részvételéről megállapítható, hogy a Titkárságnál felhalmozódott tudás és gyakorlati tapasztalatok visszacsatolása ellenére nem képes megfelelő mértékben befolyásolni a közbeszerzési politikát. Ennek oka, hogy a Tanácsot

nem vonják be a minisztérium által előkészített³⁵ vagy egyéni képviselő indítványok útján benyújtott módosító javaslatok véleményezésébe, bár javaslatainak egy része végül későbbi módosításcsomagokba bekerült.

Jogszabály-veleményezési jogköre még inkább csorbult abban az esetben, ha az előterjesztő nem a KIM (illetve jogelődjei), hanem más minisztérium volt.³⁶

Ennek egyik oka, hogy a Kbt. nem ír elő kötelezettséget³⁷ a jogalkotó számára, hogy bevonja a Tanácsot, illetve a Titkárságot a módosítástervezetek előkészítésébe. A másik oka, hogy **a módosításokat előkészítő minisztérium – álláspontjuk szerint – egyébként is rendelkezik a törvényszövegek alkotásához szükséges apparátussal.** Nem beszélve arról a tényről, hogy a közbeszerzés szabályozását befolyásoló érdekcsoportoknak nem érdeke a minisztériumi törvény-előkészítés „megzavarása” vagy lassítása. Ezáltal **a minisztériumban és a Tanács közel száz fős³⁸ apparátusában is folyik – egymástól elkülönítve – a közbeszerzési politika fejlesztését célzó tevékenység,** és ennek ellenére a közbeszerzési törvény módosításainak többsége hatástanulmányok, kodifikációs alapelvek figyelembevétel nélkül valósult meg.

Titkársági vezető: „A Tanács főleg reagálni akart a kormány módosításaira, saját módosítási javaslatokkal alig állt elő, hiszen célját a Tanács pontosan a (számos lobbicsoport által készített) módosítások lassításában látta.”

Javaslat: Meg kell teremteni a jogszabályon alapuló jogalkotói egyeztetési kötelezettség hangsúlyosabb érvényesülését, hogy a Tanács érdemben tudja véleményezni a közbeszerzési törvény módosításait. A Tanácsnak pedig egy kezdeményezőbb, proaktív szerepet kellene vállalnia, hogy a Döntőbizottsági és a Titkársági munka során felhalmozódott tapasztalatot be tudja építeni a törvénytervezetekbe.

³⁵ Példaként említhető, hogy Sólyom László, volt köztársasági elnök 2010. január 4-én a Közérdekvédelmi és Közbeszerzési Hivatal felállításakor több más indok mellett azért küldte vissza megfontolásra az Országgyűlésnek a törvényt, mert állásfoglalása szerint „nem elfogadható, hogy a közbeszerzési törvényt úgy módosítja az Országgyűlés, hogy az erre irányuló javaslatokat sem a közigazgatási egyeztetésen nem tárgyalták meg, sem a közbeszerzéssel foglalkozó hatóságok nem véleményezhették.”

³⁶ Pl. az adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény, ill. az egészségügyi szolgáltatások fejlesztéséről szóló törvény módosítása (ÁSZ jelentés a közbeszerzési rendszer működésének ellenőrzéséről 2008. szeptember).

<http://kkk.gov.hu/servlet/download?type=file&id=1113>

³⁷ A jogalkotásról szóló törvényben foglalt kötelezettségeken kívül.

³⁸ A jogszabály véleményezésekkel a teljes apparátus kevesebb, mint 10%-a foglalkozott.

Az intézményi struktúra újragondolásakor azonban érdemes a sokszereplős közbeszerzési piac sajátosságait figyelembe venni, és a közbeszerzésekhez kapcsolódó speciális érdekegyeztetési rendszert kialakítani.

1.11.2. Közzétételi kötelezettségek

A közbeszerzési politika alakítása mellett a közbeszerzések átláthatóságát és hatékonyságát célzó tevékenységet végez a Tanács a különböző jegyzékek vezetésével. Ahogy a Tanáccsal kapcsolatos jogszabályi módosítások ismertetésekor kiderült a KT feladatai 1995-től csak kismértékben változtak. Az elmúlt 16 év kellett ahhoz, hogy a Tanács végrehajtsa a szükséges informatikai fejlesztéseket, hogy a törvényben előírt közzétételi kötelezettségeinek – a felhasználó igényeinek megfelelően – eleget tegyen.

A Tanács ezeket a közzétételi feladatokat is szűken értelmezte, azaz **a cél a törvény előírásainak való megfelelés és nem a közbeszerzési piac igényeinek kielégítése volt.**

2010-re a jegyzékek egy része, azaz a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzéke és az eltiltott ajánlattevők listája, a KT honlapján felhasználóbarát módon, kereső funkcióval működik, de a hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzéke még mindig csak PDF-formátumban érhető el, azaz az adatok továbbra sem kereshetők.

A legnagyobb problémát a már 1995-ben előírt, a közbeszerzések általános nyilvántartásának vezetése jelentette. Nem statisztikák gyártásáról lenne szó, mert abban a Tanács valóban „élenjár”, hanem olyan használható adatbázis fenntartásáról, mely aktuálisan valamennyi ajánlatkérőt és azok közbeszerzéseinek fontosabb dokumentumait tartalmazza.

Jelenleg csak „bejelentkezett ajánlatkérők” által elküldött adatok szerepelnek az adatbázisban.

Az aktualizált, jól működő nyilvántartások vezetésének nem csak szolgáltatói szerepe van, hanem fontos ellenőrzési funkciót láthat el.

Javaslat: A közbeszerzések ellenőrizhetőségének megteremtése és a közbeszerzések fejlesztése, az e-közbeszerzés elősegítése miatt egy nyilvános, ingyenes, teljes közbeszerzési adatbázis létrehozását és fenntartását javasoljuk.

1.11.3. Közbeszerzési Értesítő szerkesztése

A nyilvántartások, jegyzékek vezetése mellett a Titkárság jelentős számú alkalmazottját foglalkoztató tevékenysége a Közbeszerzési Értesítő szerkesztése. A Közbeszerzési Értesítő papír alapú változata komoly gátja volt a közbeszerzési kultúra fejlesztésének, azonban 2008-tól már elektronikus alapon jelentek meg a hivatalos és hiteles Értesítők. Ettől az időponttól kezdve kereshetők is voltak a hirdetmények, azonban visszamenőleg továbbra is csak PDF-formátumban – azaz a kereshetőséget nem biztosító módon – tették közzé az Értesítő korábbi számait. Ez lehetetlenné tette, hogy átfogó képet kapjunk a közbeszerzések alakulásáról, tendenciákról és nehezítette az ellenőrzést is. Tátrai Tünde 2006-os kutatása alapján³⁹ az ajánlatkérőknek lesújtó volt a véleménye a Közbeszerzések Tanácsa honlapjáról, illetve az Értesítő elektronikus változatáról. Azóta végrehajtott változtatások, melyek a TED informatikai rendszerét vették alapul, jelentős előrelépést jelentenek a KT információs tevékenységében.

Javaslat: Javasoljuk a Közbeszerzési Értesítő elektronikus adatbázissá való fejlesztését.

³⁹ Tátrai Tünde: A közbeszerzés mint sajátos beszerzési tevékenység és fejlődési lehetőségei Magyarországon. (PhD értekezés). Budapest. 2006.

1.11.4. Hirdetményellenőrzés

A Közbeszerzések Tanácsa Titkársága Hirdetményellenőrzési Főosztálya a Kbt. és a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályairól, a hirdetmények ellenőrzésének rendjéről és díjáról, valamint a Közbeszerzési Értesítőben történő közzététel rendjéről és díjáról szóló 34/2004. (III.12.) Korm. rendeletben meghatározott hatáskörében eljárva a közbeszerzési eljárás folyamatába épített első ellenőrzési pont szerepét tölti (töltötte) be.

A kötelező hirdetményellenőrzés bevezetését követően pozitív hatásai voltak, hiszen a jelentős módosítások miatt az ajánlatkérők többsége igényt tartott az ellenőrzésre. Azonban ez a bevezetést követő években már inkább törvényi kötelezettségként és többletköltségként jelent meg, mintsem egy, a piac igényeit valóban kielégítő szolgáltatásként. A Transparency International mellett a közbeszerzési szakma számos szereplője kritikával illette az intézményt. A kormány 2010. szeptember 15-től részben megszüntette a hirdetményellenőrzés kötelező jellegét. A módosítás értelmében „az ajánlatkérő kérheti, hogy a Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az általa megküldött hirdetményt – továbbküldése, feladása előtt – megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak. Ha az ajánlatkérő kéri a hirdetmény ellenőrzését, azért – külön jogszabályban meghatározott mértékű – díjat kell fizetni. A hirdetmény ellenőrzése és a díj megfizetése kötelező, ha a közbeszerzést részben vagy egészben európai uniós támogatásból valósítják meg és a hirdetményt nem hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi meg az ajánlatkérő nevében közzététel céljából”⁴⁰.

A KT szerint azonban ez egy fontos eszköz a korrupció visszaszorítására és a jogszerű eljárások elősegítésére. A KT 2009-es beszámolója szerint „a jelenlegi közbeszerzési gyakorlat alapján a megküldött hirdetmények több mint kétharmadát vissza kell küldeni – formai, illetőleg tartalmi okok miatt – hiánypótlásra”. A KT számos statisztikát készített, azonban erről csak egy elnagyolt megállapítást adott, és a fenti mondattal elvégzi a hirdetményellenőrzés felülvizsgálatát.

A KT által sokat hivatkozott OECD/SIGMA jelentés jó gyakorlatként említi a hirdetményellenőrzést, és a 2008-as ÁSZ jelentés is pozitívan értékeli a Tanács ez irányú tevékenységét:

⁴⁰ Kbt. 44. § (4)

„A KT-n keresztül történő központi hirdetménytovábbítás az új Kbt. hatálybalépése óta zavartalanul biztosítja a hirdetményeknek az EU Hivatalos Lapja részére való továbbítását, amelynek tapasztalatai szerint (a KT által továbbított hirdetményeket még egyetlen esetben sem küldte vissza javításra vagy hiánypótlásra az EU Hivatalos Lapja) a központi kiküldés nélkül a hirdetmények kezelése sokkal nehezebb, ezért támogatja a magyar gyakorlat fenntartását.”

A kötelező hirdetményellenőrzés azonban a közbeszerzés csak egy apró szeletét vizsgálja. Tátrai Tünde tanulmányában a következőképpen fogalmaz:

„A folyamatszemplélet teljes hiányában csak az egyes hirdetmények megfelelőségének ellenőrzése történik, azonban az eljárás megindításának és lezárásának összekötése, a nyilvánvaló törvénytelenések kiszűrése hiányzik a rendszerből. Az egyes hirdetményi pontatlanságokra fókuszálás nem ad lehetőséget a teljes eljárás jogszerűségének áttekintésére, ami elsősorban az ellenőrzés célja lenne.”

Természetesen az egy koncepcionális kérdés, hogy az ellenőrzés milyen fázisokra terjedjen ki, és kik az ellenőrzés szereplői. A Tanács ezt a szerepét is szűken értelmezve nem kívánta az ellenőrzői feladatokat bővíteni, és maradt a hirdetmények formai ellenőrzésénél.

Problémát jelent emellett **a polgári jogi felelősség megoldatlansága, hiszen felmerül, hogy a jogorvoslati eljárásban hivatkozhat-e az ajánlatkérő a Tanács nem megfelelő hirdetményellenőrzésére.** A KT-üléseken eltérő vélemények fogalmazódtak meg, egyes vélemények szerint a KT polgárjogi felelősséggel tartozik a hirdetmények ellenőrzéséért.

KT-tag: „(a Tanácsot) azért terheli felelősség, hogy a nyújtott szolgáltatást színvonalasan, az előírásoknak megfelelően végezze.”⁴¹

KT-tag egy interjúban: „Indítsanak próbapert. Mi, ha kell, felelősséget vállalunk.”

Mivel eddig a Tanáccsal szemben ez ügyben pert nem indítottak, a Tanács felelősségi köre is kidolgozatlan.

⁴¹ KT-ülés, 2009. március 26.

Javaslat: Jónak tartjuk a hirdetésellenőrzés opcionálissá tételét. Érdemes a hirdetésellenőrzés szolgáltatási jellegének erősítése felé további lépéseket tenni a felelősségi körök tisztázásával. Ez azonban akkor lehet eredményes, ha a formai ellenőrzés mellett a tartalmi ellenőrzésben is képes szerepet vállalni a Tanács.

1.11.5. Útmutatók készítése

A Tanács másik fontos feladata a bonyolult és nehezen értelmezhető törvény tükrében a jogalkalmazást elősegítő tevékenysége. Ezt a célt szolgálják az útmutatók és tájékoztatók kiadása.

A Közbeszerzések Tanácsa a Kbt. 379. § (2) bekezdés k) pontjában megfogalmazott hatáskörében „*az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszterrel egyeztetve* (2010. szeptember 15-től) a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítendő útmutatót készít a jogorvoslati döntésekből levonható tapasztalatok alapján, valamint a közbeszerzésekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról; az útmutatót honlapján, továbbá a Közbeszerzési Értesítőben közzéteszi”.

2009. április 1-je előtt az útmutatók helyett ajánlásokat bocsátott ki a Tanács, ezt követően már csak a Kbt. 57. § (6) bekezdése alapján bocsáthat ki ajánlásokat.

A probléma viszont az, hogy a KT által kibocsátott ajánlások (útmutatók), amelyek nem jogértelmezési szándékkal, hanem jogalkalmazást elősegítő dokumentumként születtek, a KDB az eljárásaiban a KT ajánlásait is figyelembe veszi vagy veheti. Ezzel azonban jobbizonytalanságot okozhatnak.

A KT ülésein elhangzottak alapján a Tanács magát a KDB döntéseihez kötni kívánja, abban az esetben is, ha ez egy minisztériumi álláspontnak ellentmond.

Egy útmutató szövegének megvitatásakor az egyik Tanácstag szerint: „**az IRM álláspontja szakmai meggyőződéséhez közelebb áll, de a **Döntőbizottság által követendő gyakorlattal kell, hogy összhangban legyen a KT álláspontja.****”⁴²

Mivel 2009-ben a tárgykörben a Közbeszerzések Tanácsának megváltozott hatáskörére és tekintettel arra, hogy az ajánlások módosítására nem volt lehetősége, azokat az ajánlásokat, amelyek a Kbt. megváltozott szabályai okán az eredeti formájukban már nem voltak fenntarthatók a Közbeszerzések Tanácsa visszavonta és újakat adott ki. Azonban számos ajánlást még nem aktualizáltak⁴³.

⁴² KT-ülés, 2009. július 2.

⁴³ <http://www.kozbeszerzes.hu/> oldalon a kézirat lezárásakor

Javaslat: A jogalkalmazást elősegítő útmutatók készítésének módszertana nem egyértelmű a Titkárság és a Döntőbizottság munkakapcsolatának tisztázatlansága miatt, ezért ennek felülvizsgálata indokolt. A jogegységesítés jelenti az egyik legfontosabb kihívást a jobbiztonság megteremtése érdekében, ezért az útmutatók készítésének módját, a KDB joggyakorlatából levonható következtetések felhasználásának menetét egyértelmű szabályozással kell biztosítani.

1.11.6. Szerződésmódosítások és teljesítések figyelemmel kísérése

A Közbeszerzések Tanácsa figyelemmel kíséri a közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződések módosítását és teljesítését. A Tanács e feladatát az ajánlatkérőknek a Kbt. 307. §-ának (1) bekezdése alapján külön jogszabályban meghatározott minta szerint elkészített és a Közbeszerzési Értesítőben közzétett tájékoztatóinak⁴⁴ vizsgálata alapján látja el.

Azonban maga a KT is kimondja⁴⁵, hogy **a szerződések módosításáról, teljesítéséről szóló tájékoztatók vizsgálatát csak formálisan végzik el.** Vagyis tartalmilag nem vizsgálják azokat. Ebben az esetben pedig kérdésessé válik azok hatékonysága.

De a legnagyobb problémát **az ajánlatkérői oldallal szembeni szankció, a kikényszeríthetőség hiánya** jelenti. „A Közbeszerzések Tanácsa több ízben – többek között a Kbt. módosításának elkészítése során is – felhívta a figyelmet arra, hogy bár a Kbt. a szerződések módosításainak, illetve teljesítéseinek ellenőrzésébe az illetékes ellenőrző szerveket is bevonja, a Kbt. ezen rendelkezése a gyakorlatban nem működik” – írja Tanács a 2007. évi beszámolójában.

„A Tanács Elnöke által az illetékes ellenőrző szervezetek megküldött anyagokkal kapcsolatban ugyanis az illetékes ellenőrző szervek rendre azért nem kezdeményeznek eljárást, mert az – az ellenőrző szervek tájékoztatása szerint – nem szerepel az éves ellenőrzési tervükben.”

⁴⁴ A Közbeszerzések Tanácsa módosított útmutatója a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. 303. §-a szerinti módosításával és 304. §-a szerinti teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről

http://www.kozbeszerzes.hu/static/fstemp/AE1B6BE1591D302834FF106E335CD92D/FSFile.portal_335561/A%20Közbeszerzések%20Tanácsa%20útmutatója%20-%20szerződés%20módosítása.%20teljesítés.doc.pdf

⁴⁵ 2006. évi elnöki beszámoló 48. o.

<http://www.kozbeszerzes.hu/static/uploaded/document/2006.pdf>

A Kbt. 308. §-a szerint a „közbeszerzéseket, illetőleg a közbeszerzési eljárásokat a külön jogszabályban meghatározott illetékes ellenőrző szervek a feladat- és hatáskörüknek megfelelően rendszeresen ellenőrzik, és jogsértés esetén eljárást, intézkedést kezdeményeznek. A költségvetési szervek külön jogszabályban meghatározott felügyeleti és belső ellenőrzési rendszerében a közbeszerzéseket, illetőleg a közbeszerzési eljárásokat ellenőrizni kell”.

Javaslat: A Tanács nem képes eredményesen ellátni a szerződésmódosítások és a teljesítések ellenőrzését. Ehhez nem rendelkezik sem megfelelő jogkörrel, sem kapacitással. A közbeszerzések ellenőrzésének újragondolásakor megvalósítható és hatékonyan ellátható feladatokat kell a Tanács részére előírni.

1.11.7. A közbeszerzésben résztvevők informálása

Az útmutatók, tájékoztatók kiadásán túl a Tanács egyéni megkeresésekre is válaszol, sőt egy helpdesket is működtet. Itt a fenti probléma azonban hatványozottan igaz: mit jelent a KT ajánlása, jogértelmezése ezekben az esetekben? Egy ingyenes tanácsadói szolgálatot, aminek ajánlásaira hivatkozni nem lehet, és amiért felelősséget nem vállalnak.

A beszámolók alapján jelentős számú megkeresés érkezik a Tanácshoz, „annak ellenére, hogy a jogalkalmazók számára is köztudomású, a **Titkárság szakmai véleménynek jogi ereje, kötelező tartalma nincs**. Ezt a válaszok minden esetben tartalmazzák, a Közbeszerzések Tanácsa a honlapján külön is felhívta erre az érintettek figyelmét. Mindez arra enged következtetni, hogy a közbeszerzési eljárások résztvevői számára ennél fontosabb, hogy kérdéseik megítéléséhez támpontot kaphatnak egy független harmadik féltől, még akkor is, ha ezzel a döntés felelőssége nem változik”⁴⁶.

A Titkársági alkalmazottak szerint minden nyilatkozatuk után is felhívják az információt kérő figyelmét, hogy állásfoglalásuknak nincsen kötelező ereje.

A Tanács egy helpdesket is működtet: egy telefonos ügyfélszolgálat keretében válaszol a megkeresésekre. „Bár a naponta beérkező, körülbelül 30-40 telefonos megkeresés kapcsán a Titkárság minden alkalommal hangsúlyozza, hogy a Közbeszerzések Tanácsa hatásköre nem terjed ki az egyedi ügyekben való álláspont kifejtésére, így a válasz kizárólag az általános jellegű jogalkalmazási kérdések tisztázására irányulhat, a tapasztalat azt mutatja, hogy sokszor pusztán az »együttgondolkodás«, az irányadó jogszabályi kötelezettségekre való figyelemfelhívás hasznos segítséget jelent az ügyfeleknek.”⁴⁷

Javaslat: Érdemes felvetni a tanácsadói szolgáltatás továbbfejlesztését a szolgáltatási jellegből eredő felelősségi kérdések kidolgozásával.

⁴⁶ J/9457. számú 2009. évi elnöki beszámoló 41. o.

⁴⁷ J/9457. számú 2009. évi elnöki beszámoló 42. o.
<http://www.parlament.hu/irom39/00354/00354.pdf>

1.11.8. Közérdekű bejelentések

A közbeszerzésben megjelenő korrupciós esetek, jogsértések visszaszorításának egyik hatékony eszköze lehet a közérdekű bejelentésekből eredő eredményes eljárások. A közérdekű bejelentések egyik feltétele, hogy lehessen hova fordulni és legyen meg a közérdekű bejelentők védelmét biztosító jogszabályi háttér. Ez ma csak részben teljesül, hiszen a tisztességes eljárás védelméről szóló törvény mellett hiányzik a megfelelő intézményi háttér⁴⁸.

De a Tanács jogköréből eredően ezt a feladatát az intézményi hiányosságok ellenére képes lenne ellátni, hiszen az Elnök hivatalból eljárást kezdeményezhet a KDB-nél.

A Közbeszerzések Tanácsának elnöke a Kbt. 327. §-a (1) bekezdésének a) pontjában biztosított jogkörében eljárva a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását kezdeményezheti, ha a feladatköre ellátása során a Kbt.-be ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomására.

2009. április 1-je előtt minden Tanácsstag rendelkezett ezzel a jogosultsággal, de ezt követően már csak az Elnök teheti ezt meg. A KT sérelmezi, hogy a módosítás túl azon, hogy megszüntette a Közbeszerzések Tanácsa tagjainak a jogorvoslati kezdeményezési jogát, visszaállította a hivatalból történő jogorvoslati eljárás kezdeményezésére irányadó határidők korábbi rendszerét. Ennek következtében a Tanács tagjai az általuk észlelt, Kbt.-be ütköző jogsértések esetén egyáltalán nem kezdeményezhetnek jogorvoslati eljárást, míg a szubjektív határidők eltörlése miatt több esetben a Tanács elnöke sem tudta megtenni a rendelkezésére álló rövid határidők miatt a szükséges intézkedéseket.⁴⁹

A Tanács pontos statisztikát nem közölt a bejelentésekről, és azok kivizsgálásáról is szűkszavúan fogalmaz a beszámoló. „Vélhetően a hivatalból jogorvoslati eljárás kezdeményezésére jogosultak körének szűkítésére visszavezethetően, a 2009. év folyamán a korábbi éveket meghaladó számú, összesen 72 közérdekű bejelentés érkezett a Közbeszerzések Tanácsához. (...) 2009-ben a Tanács elnöke a közérdekű bejelentések alapján

⁴⁸ Transparency International állásfoglalása <http://www.transparency.hu/ighivatal>

⁴⁹ A hatályos törvény szerint „a jogsértés tudomásra jutásától, számított harminc napon belül, de legfeljebb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül, közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, illetőleg ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdésétől számított három éven belül kezdeményezheti.” 327. § (2)

összesen 8 esetben látta indokoltnak jogorvoslati eljárás kezdeményezését. Ebből öt esetben született helyt adó, egy esetben részben helyt adó határozat, két esetben pedig a Közbeszerzési Döntőbizottság megszüntette az eljárást a közbeszerzési eljárást megindító felhívás visszavonására tekintettel. A kérelmezettek közül ketten nyújtottak be keresetet a határozat ellen, amelyek jelenleg bírósági ügyszakban vannak a Fővárosi Bíróság előtt, a többi esetben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozata jogerőre emelkedett.”⁵⁰

A beszámoló szerint a bejelentések mintegy 1/5-ében a bejelentő a jogorvoslati eljárás indítására egyébként jogosult személy vagy szervezet volt, aminek háttérében az áll, hogy az eljárás résztvevői, illetve a potenciális ajánlattevők attól tartva, hogy egy esetleges jogorvoslati eljárás kedvezőtlenül befolyásolhatja a kiíróval való szerződés-kötés esélyeit, nem szívesen élnek a jogorvoslati lehetőséggel.

Javaslat: Mivel számos esetben – későbbi hátrányos megkülönböztetéstől tartva – a jogsértéseket az ajánlattevők nem merik bejelenteni, ezért kiemelten fontos, hogy a Tanács a közérdekű bejelentéseket megfelelő törvényi kötelezettségek és jogosultságok mellett kivizsgálja, és lehetősége legyen a szükséges eljárás megindítására.

⁵⁰ J/9457. számú 2009. évi elnöki beszámoló 63. o.
<http://www.parlament.hu/irom39/00354/00354.pdf>

1.11.9. Elektronikus közbeszerzés elősegítése

A Tanács törvényben rögzített feladata 2009. április 1-től az elektronikus közbeszerzés elősegítése. Azonban a 2006-os módosítások⁵¹ tűzték ki először az e-közbeszerzés elindításával kapcsolatos feladatokat. Jelen fejezetben nem kívánjuk vizsgálni az elektronikus közbeszerzés előnyeit és hátrányait, annyit azonban fontos leszögeznünk, hogy a közbeszerzési piac szereplői abban mind egyetértenek, hogy annak **fokozatos bevezetésével és a megfelelő informatikai háttér kiépítésével tisztulhatnak a közbeszerzési eljárások.** Az elektronikus közbeszerzés korrupciósökkentő szerepe az átláthatóság és a tisztességes verseny feltételeinek növelésével egyértelmű.

Az elektronikus közbeszerzés fejlesztése a múlt év eleji ellehetetlenítés után lelassult. A Kbt. 21. § (4) bekezdése 2010. január 1-jétől a közösségi értékhatárok alá tartozó közbeszerzési eljárások esetében kötelezővé tette az eljárások elektronikus úton történő lefolytatását, ami a közbeszerzési eljárás jogszerű lefolytatását tette lehetetlenné.⁵²

Az Országgyűlés 2010. február 15-i ülésén a T/11000/17 számú, zárószavazás előtti módosító javaslatot elfogadta, amelynek értelmében **az elektronikus közbeszerzés kötelező alkalmazására vonatkozó valamennyi Kbt.-rendelet hatálytalan.**

Ami a jelen tanulmány szempontjából fontos, hogy milyen szerepet töltött be az e-közbeszerzés előkészítésében a Tanács. A törvény úgy rendelkezik, hogy a Tanács feladata ennek a folyamatnak az „elősegítése” és nem feltétlenül a koordinálása, illetve előkészítése.

A Tanács 2009-es beszámolójában a felelősök megnevezésének hiányának adott hangot: „Azzal együtt, hogy a Közbeszerzések Tanácsa alapvetően egyetért az információs társadalomban, illetve az informatikai megoldásokban rejlő lehetőségek kiaknázásával a közbeszerzések területén, régóta hangoztatott álláspontunk e tekintetben, hogy ilyen horderejű változtatást csak megfelelő előkészítést és felkészülést követően lehet sikeresen véghezvinni. A Tanács visszatérően hiányolja az elektronikus közbeszerzéssel kapcsolatos nemzeti cselekvési tervet, amely alkalmas lehetne arra, hogy szisztematikusan megvizsgálásra

⁵¹ A 2005. év végi Kbt. módosítás a 2004. évi közösségi irányelvek átvétele körében keretjelleggel szabályozta az elektronikus árlejtést és a dinamikus beszerzési rendszert. Az elektronikus árlejtés részletszabályait végül a közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés alkalmazásáról szóló 257/2007. (X. 4.) Korm. rendelet (e-árlejtés rendelet) tartalmazza.

⁵² Az Országgyűlés 2009. decemberében úgy rendelkezett, hogy az elektronikus közbeszerzések kötelező alkalmazására vonatkozó rendelkezés hatálybalépését későbbi időpontra tolta. Azonban más okból ezt a módosítási javaslatot a Köztársasági Elnök nem írta alá, így nem is léphetett hatályba.

kerüljenek a közbeszerzések informatikai támogatásának eszközei, és a felelősök, illetve határidők megjelölésével elmozdulás következhesen be ezen a területen.”

A 2010 szeptemberében hatályba lépett módosítások egy része kifejezetten az elektronikus közbeszerzés bevezetését hivatott elősegíteni, és a Kormány – az uniós kötelezettségekkel összhangban – többször kifejezte a folyamat felgyorsításával kapcsolatos szándékát, de az érdemi előrelépés ez idáig elmaradt.

2010. október 18-án az Európai Bizottság kiadta „Az elektronikus közbeszerzés Európai Unión belüli alkalmazásának kiterjesztéséről” szóló Zöld Könyvet⁵³, annak érdekében, hogy a közösségi szabályok módosításával felgyorsítsa az e-közbeszerzés európai szintű bevezetését. A régió több országa (pl. Csehország) jelentős előnyben van az e-közbeszerzés megvalósításában, ezért is elengedhetetlen a versenyképesség szempontjából is meghatározó fejlesztések mihamarabbi bevezetése.

Javaslat: A e-közbeszerzés bevezetése a jelentős forrásigény mellett átfogó szabályozási és intézkedési tervet igényel. A Tanács korábban ebben sem vállalt kezdeményező szerepet, azonban megfelelő kormányzati támogatás és elkötelezettség mellett az elektronikus adatbázis-fejlesztéssel a Tanácsnak ösztönöznie kell a folyamatot.

⁵³ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/e-procurement/green-paper_hu.pdf

1.11.10. Oktatási tevékenység

A közbeszerzési kultúra fejlesztése szempontjából a Tanács egy másik fontos feladata az oktatással kapcsolatos teendők ellátása. Ez elsősorban a közbeszerzési referensképzéshez, illetve a hivatalos közbeszerzési tanácsadók továbbképzéséhez⁵⁴ kapcsolódó feltételrendszer kialakítását, annak ellenőrzését jelenti.

A beszámolók alapján a probléma azonban itt is a minisztériumoktól való elszigeteltsége, a hatáskörök tisztázatlansága volt, ami miatt nem volt képes érdemben felügyelni a referensképzést és befolyásolni annak szabályozását⁵⁵.

A KT SZMSZ-ének értelmében „*részt vesz* a hivatalos közbeszerzési tanácsadók kötelező továbbképzésére vonatkozó feltételrendszer kialakításában, felülvizsgálatában; *közreműködik* az állam által elismert közbeszerzési tárgyú szakképesítés(ek) szakmai és vizsgakövetelményeinek kialakításában, felülvizsgálatában; *részt vesz* az állam által elismert közbeszerzési tárgyú szakképesítés(ek) szakmai vizsgái írásbeli vizsgafeladatainak és szóbeli tételsorainak elkészítésében, lektorálásában”.

Ezeknek a feladatoknak teljes körű ellátása a szükséges kapacitás és jogkör hiánya miatt nem megfelelő. Amit a Tanács ellátni képes, hogy nyilvántartást vezet a képzéseket nyújtó szervezetekről, a vizsgakövetelményekről, valamint elérhetővé teszi a tansegédleteket a Tanács honlapján.

A jegyzőkönyvek azonban többször is kitérnek arra, hogy számos ügyben az Oktatási Minisztérium vagy a Szociális és Munkaügyi Minisztérium nem vonta be a KT-t a referensképzéssel kapcsolatos szabályok előkészítésébe. Nekik kellett jelezniük, hogy részt vennének bizonyos szabályozások kidolgozásában.⁵⁶

⁵⁴ „A hivatalos közbeszerzési tanácsadónak külön jogszabályban meghatározott feltételrendszer szerint szakmai továbbképzésen kell részt vennie” Kbt. 383/B (5)

⁵⁵ A 2010. szeptember 15-i módosítás értelmében már a Tanács „*az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszterrel együttesen* részt vesz a közbeszerzési eljárásban részt vevők oktatására vonatkozó feltételrendszer kialakításában”. (Kbt. 379. § (2) n) pontja alapján)

⁵⁶ A KT 2006. október 26-i jegyzőkönyve alapján: 31 képző 49 helyszínen szervezett referensképzést. A KT koordinálja a vizsgaelnök-jelölést. A vizsgaelnökök 2006. januártól augusztus végéig 95 szakmai vizsgát vezettek le és 1364 vizsgázó szerzett közbeszerzési referens szakképesítést. Folyamatosan kapcsolatot tartanak az OM-mel, a Nemzeti Szakképzési Intézettel és a képzést vezető intézménnyel. A szakmai és vizsgakövetelményekben (szvk) meghatározott 220 órát töltés ki. (OKJ-s 500 órát irányoz elő.) Részt vettek a szvk módosításában. (Az SZMM nem reagált a jegyzőkönyv elkészültéig.)

A közbeszerzési referensképzés piacán a Tanács megpróbál felügyeleti szervként fellépni, de ahogy saját jelentésében⁵⁷ írja: „felszólításuk általában nem sikeres.”

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézettől begyűjtötte az adatokat és a KT maga is végzett kimutatásokat a képzésekről, és megállapította, hogy a vizsgákon „a gazdasági és pénzügyi ismeretek számonkérése olykor szakszerűtlen⁵⁸”.

„Hosszú próbálkozás” eredményeképpen megnyílt a lehetőség vizsgaelnöki kérelmek elbírálására a KT részéről. Kb. 30 fő rendelkezik vizsgaelnöki jogosultsággal, többségük a KT tagja vagy munkatársa. Akik kötelező továbbképzését a KT-nak és az NSZFI-nek kell ellátnia.

Az oktatási rendszer számos korrupciós kockázatot hordoz és lehetőséget teremt a visszaélésre, ami szakszerűtlen döntések elterjedéséhez vezet. Többek között az a szabály is kontrollálhatatlanná teszi a referensképzést, hogy a vizsgafelmentést már a vizsgabizottságok adhatják meg, így a folyamat ellenőrizhetetlenné válik.

Egyébként felveti az összeférhetetlenség kérdését az is, hogy a Titkárság alkalmazottai számos, más piaci szereplőnél díjazás ellenében vállalnak oktatási tevékenységet, munkaidő alatt.

Emellett a Tanács nem szervezett olyan tájékoztatói fórumokat, amelynek a célja a közbeszerzés szereplőinek ingyenes továbbképzése, a tapasztalatok megosztása.

Titkársági vezető: „A Tanács nem támogatta, hogy konferenciákat szervezzünk, azokon részt vegyünk és így segítsük a közbeszerzésben részt vevők felkészítését.”

Javaslat: Meg kell különböztetni a hatósági jellegű ellenőrzési feladatokat a képzés színvonalát növelő, illetve a jogalkalmazást elősegítő feladataitól. Az ellenőrzést jelenlegi jogkörével a Tanács nem képes eredményesen ellátni, azonban több szakmai fórum, képzés és workshop szervezésében kellene aktívabb szerepet vállalnia.

⁵⁷ Tájékoztató a 2009. február 12-i KT-ülésre – összefoglaló

⁵⁸ 2009. február 12-i KT-ülés jegyzőkönyve

1.11.11. Nemzetközi kapcsolatok

A Tanács kapcsolatot tart fenn más államok közbeszerzési szervezeteivel és nemzetközi szervezetekkel. A Tanács üléseiről készült jegyzőkönyvek és annak kapcsolódó dokumentumai többségében úti beszámolókat tartalmaznak.

A Tanács, illetve a Titkárság képviselője egy évben körülbelül 20-25 külföldi úton vesz részt, ennek fele Brüsszel. A nemzetközi kapcsolatok tartásának két fő célja van, az egyik a közösségi szabályozásban való részvétel, illetve legjobb gyakorlatok megismerése külföldi konferenciákon, szakmai rendezvényeken való részvételen keresztül.

Az úti beszámolókból feltüntetett nemzetközi példák, jó gyakorlatok strukturálatlan összesítése miatt azok a jogszabályi előkészítésekbe nehezen kerülnek be, illetve a Tanács a nemzetközi tapasztalatokról átfogó tanulmányokat nem készített. Ezáltal a számos külföldi utazásnak hatékonysága nem alátámasztható.

1.11.12. A Tanács gazdálkodása

A Tanács működésének átláthatóságával kapcsolatban a legnagyobb hiányosságok a szervezet gazdálkodásával kapcsolatosak. Az éves beszámolóikban általában néhány sorral „letudják” a gazdálkodás elszámolását. A Tanács 2009-es beszámolójának 120 oldalából alig több mint 1 oldalt szenteltek a KT gazdálkodásával kapcsolatos adatoknak.

A beszámoló kizárólag az összbevételt és az összkiadást nevezi meg, de a saját bevétel és a támogatás arányán kívül további részletet azok megoszlásáról nem közöl.

A 2010. évi költségvetési alapokmány azonban jól jelzi a szervezet saját bevételeinek növekedését:

	2004. évi	2005. évi	2006. évi	2007. évi	2008. évi	2009. évi
	CXXXV. tv.	CLIII. tv.	CXXIX. tv.	CLXIX. tv.	CII. tv.	CXXX. tv.
Költségvetési törvényben jóváhagyott adatok:						
kiadások (millió)	1.035,4	1.085,7	1.739,2	1.809,2	1.602,5	1.807,9
saját bevételek	809,9	864,0	1520,0	1590,0	1.422,9	1.649,6
költs. támogatás	225,5	215,0	219,2	212,6	176,9	158,3
fej. államh. tartalék	2,25	6,7	7,3	6,6	2,7	
eng. létszám	79 fő	81 fő	83 fő	85 fő	87 fő	87 fő
jan.1-ji nyitó létszám	75 fő	79 fő	81 fő	83 fő	87 fő	87 fő
felhalmozási kiadás	35,0	29,0	39,6	31,2	38,4	44,7

Közérdekű adatigénylésünkben elkértük a vizsgált időszak pénzügyi beszámolóit is, amelynek összehasonlítását, a személyi juttatásokkal és a létszámváltozásokkal együtt a 2. melléklet tartalmazza.

A beszámolók hiányossága mellett különösen aggályos a költségvetés tervezése és elfogadása körüli átláthatatlan folyamat. A jegyzőkönyvekben nyoma sincs a nyílt vitának a költségvetés kialakításáról, tervezéséről.

2006. március 30-i KT-ülés: „A Tanács a tájékoztatót egyhangúlag tudomásul vette.” A jegyzőkönyv nem tartalmaz hozzászólást.

A saját bevételi forrásoknak a növekedése a Tanács tevékenységének tükrében több szempontból is vitatható. A kötelező hirdetményellenőrzéssel kapcsolatos fentebb leírt aggályokon túl a kockázat az, hogy a Tanács munkaelosztását is a bevétel növelése érdekében alakítják ki, ami nem feltétlenül esik egybe a törvényben meghatározott prioritásokkal. Azaz előfordulhat, hogy **a kapacitáselosztást a bevétel-optimalizálás határozza meg.**

A hirdetményellenőrzésen kívül még inkább aggályos a bírságból szerzett bevételeknek a kérdése. Először is, **hogyan tervezhető a költségvetés úgy, hogy a Tanács bevételének egyötödét a költségvetésében az előre nem prognosztizálható bírságbevétel képezi?** Illetve – a Közbeszerzési Döntőbizottsággal való szervezeti összefonódás révén – a KDB **motiválttá válhat a minél nagyobb bírság kiszabására.** Ez az ösztönző tényező a rendszerben fenntarthatatlan és a bírság eredeti célját veszélyezteti, illetve visszaéléseket eredményezhet.

Titkársági alkalmazott: „A bírságbevétel-alapú finanszírozás valóban aggályos, de a Tanács ezzel próbálta biztosítani magát. A költségvetési támogatás megvonása egy tollvonás, így ez egy biztosabb forrást jelentett a Tanács számára.”

A Tanács gazdálkodásának hatékonyságát egyrészt a nyilvánosság biztosítása, másrészt a külső és belső ellenőrzés lenne képes kikényszeríteni. A beszámoló felszínessége és a honlapon megjelenő információk hiánya (kizárólag az üvegzsebtörvény alapján felrakott szerződések) alapján a gazdálkodásának nyilvánossága nem biztosított. A belső ellenőr tevékenységéről semmilyen információ nem áll rendelkezésre.

Az ÁSZ a Magyar Köztársaság éves költségvetése végrehajtásának ellenőrzését vizsgálja, és ennek keretében a Tanács gazdálkodását is. A 2009-es beszámolóját az ÁSZ nem fogadta el, és a 2010 augusztusában kiadott jelentés⁵⁹ számos problémára felhívta a figyelmet.

„A beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről nem ad megbízható és valós képet. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát, a valós kép kialakítását a következők befolyásolják:

A Tanács költségvetési beszámolójában (Könyvviteli mérleg, Pénzforgalmi jelentés, Kiegészítő Melléklet) szereplő és az ellenőrzés által feltárt adatok között a lényegességi küszöböt meghaladó mértékű, a beszámoló megbízhatóságát befolyásoló jelentős hibák, szabálytalanságok mutatkoznak.

⁵⁹ Függelék a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának helyszíni ellenőrzéséhez [http://www.asz.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/97F059C63A6AC969C1257790004ACF6B/\\$File/1016J000F.pdf](http://www.asz.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/97F059C63A6AC969C1257790004ACF6B/$File/1016J000F.pdf)

*A költségvetési passzív átfutó elszámolások mérlegsorban szerepel 594,0 M Ft, amely közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények ellenőrzésének és közzétételének díjelőlegét tartalmazza, amelyre **végszámla a költségvetési év zárásáig nem került kiadásra**. A számlázási rendszert vizsgálva megállapítható, hogy nem tartották be az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 163. § (2) bekezdés b) pontjának előírásait, a **végszámlákat a teljesítést követő 15. napig nem készítették el**. Ugyancsak nem tartották be a 34/2004. (III. 12.) Korm. rendelet 15. §, 28. § (7) bekezdés és 32. § előírásait a közbeszerzési hirdetmények ellenőrzésének és díjazásának rendjéről, mert a visszavont illetve hiánypótlás után is eredménytelen hirdetmények díját, valamint **a túlfizetett szerkesztési díjakat 15 napon belül nem utalták vissza**.*

A költségvetési tartalékok mérlegben kimutatott egyenlege 998,4 M Ft, amely 223,5 M Ft-tal kevesebb a valós összegtől. (...)

Adatigénylésünkben kértük a Tanácstól azokat a szerződéseket is, amely a vizsgált kutatási időszakban külső megbízásról szólnak. A Tanács nem küldött el részünkre egy ilyen szerződést sem, azzal az indoklással, hogy nem alkalmaztak külső szakértőt. Ennek fényében még érdekesebb a 2006-os beszámolóban szereplő elszámolás, miszerint külső személyek foglalkoztatására 7,1 millió forintot költöttek el⁶⁰.

Javaslat: A Tanács gazdálkodásának átláthatóságát szélesebb körű nyilvánosság biztosításával, részletesebb pénzügyi beszámolókkal kell megteremteni.

Javasoljuk, hogy a Tanács költségvetése kizárólag központi forrásból származzon és a bírság teljes összege a központi költségvetésbe kerüljön.

⁶⁰ 2006-os beszámoló:

- rendszeres személyi juttatások 365,9 millió forint
- nem rendszeres személyi juttatások 76,9 millió forint
- **külső személyek foglalkoztatása 7,1 millió forint**

2. A közbeszerzési hirdetmények ellenjegyzése, a közbeszerzési tervek és közbeszerzési értékhatároknak a vizsgálata

2.1. Kutatási módszertan

A kutatás második pilléréként három eljárási intézményt vizsgáltunk hatékonysági szempontból. Kutatásunk során a hirdetményellenjegyzés, a közbeszerzési terv jogintézményét, illetve az értékhatárokkal kapcsolatos visszaélés lehetőségét vizsgáltuk.

A mintavételt a GKIE.NET Internetkutató és Tanácsadó Kft. végezte. Az adatokat a mintavétel alapján kiválasztott ajánlatkérőktől közérdekű adatigénylés formájában szereztük be. Illetve információhoz jutottunk a Tanács által vezetett nyilvántartásokból, és az üvegzsebtörvény alapján az ajánlatkérők saját honlapjain nyilvánosságra hozott dokumentumokból.

Kutatásunk megkezdése után a 2010. szeptember 15-én életbe lépett módosítások részeként a Kormány eltörölte a hirdetmény ellenjegyzésének kötelezettségét, azonban így fontosnak tartottuk annak hatékonysági vizsgálatát, hogy ezzel is segítsük a jogalkotót a későbbi megfelelő szabályozás kialakításában.

2.1.1. Mintavétel

A mintavételt a GKI Gazdaságkutató Intézet Zrt. megbízásában a GKIE.NET Internetkutató és Tanácsadó Kft. végezte a Közbeszerzések Tanácsa által megrendelt kutatás⁶¹ kapcsán létrejött adatbázisa alapján.

Egy nagymintás adatfelvétel esetében a mintával kapcsolatos alapvető elvárás az, hogy a célcsoportot reprezentálja, így a mintából levont következtetések a statisztikai hiba korlátain belül általánosíthatók legyenek az alapsokaság egészére.

A statisztikai hiba mértéke nagy alapsokaság esetén a minta elemszámától függ a legnagyobb mértékben. Jelen esetben nem nagymintás felmérésről beszélünk, mindösszesen 24 ajánlatkérő kiválasztása volt a feladat. A mintavétel során ennek ellenére törekedni kellett arra, hogy a minta jól reprezentálja a sokasági (1017 fő) viszonyokat.

⁶¹ dr. Papanek Gábor (szerk.): A korrupció és a közbeszerzési korrupció Magyarországon. GKI Gazdaságkutató Zrt. 2009. (900 fős szociológiai felmérés)

Ennek elérése érdekében a felmérés mintájának összeállításánál rétegzett mintavételi eljárást alkalmaztunk. A rétegzett valószínűségi mintavételi eljárás során először meghatározzuk a rétegeképzési szempont(ka)t (amelyek az elemzés során figyelembe veendő fő paraméterek köré csoportosulnak), majd a rendelkezésre álló alapadatok birtokában meghatározzuk, hogy az egyes rétegekből hány válaszadónak kell bekerülnie a mintába. A kiválasztás lehet aránytartó vagy nem aránytartó. Az aránytartó rétegzett mintavételi eljárás esetén a konkrét elemszámok kialakításakor azt az elvet követjük, hogy minden rétegből akkora arányban kerüljenek be a mintába a kérdezettek, amekkora az alapsokaság aránya a teljes célcsoporton belül az adott rétegben. Jelen esetben arányos rétegzett mintavételt végeztünk, mivel az alacsony elemszám miatt törekedtünk arra, hogy minden egyes részcsoporthoz arányosan szerepeljenek a kiválasztott elemek. Az egyes rétegekből a mintába bekerülő ajánlatkérőket a Közbeszerzési Értesítőben 2006. június 1. és 2007. december 31. között megjelent hirdetmények alapján egyszerű véletlen kiválasztási eljárással határoztuk meg.

Rétegeképző ismérvként az ajánlatkérők típus szerinti besorolását választottuk, mely 5 csoportra bontja a sokaságot. A következő táblázatban összefoglaltuk, hogy a rétegző ismerv szerint milyen a sokaság és a kialakított minta eloszlása.

Ajánlatkérők a Közbeszerzési Értesítőben 2006. június 1. és 2007. december 31. között megjelent hirdetmények alapján				
Típus		Sokasági elemszám	Megoszlás	Minta-elemszám
1	Önkormányzatok	314	31%	7
2	Központi közigazgatási szervek	53	5%	2
3	Közszolgáltatók	404	40%	9
4	Egyéb költségvetési szervek	155	15%	4
5	Egyéb	91	9%	2
Mindösszesen		1017	100%	24

A fenti mintavételi szempontrendszer alapján kiválasztottunk 24 ajánlatkérőt, illetve – a közérdekű adatigénylés során felmerült problémákat figyelembe véve – 3 pótcímelistát is készítettünk. (A kiválasztott ajánlatkérők listáját a 4. melléklet tartalmazza.)

2.1.2. Közérdekű adatigénylések tapasztalatai

Az első körben kiválasztott ajánlatkérőknek 2010 júliusában juttattuk el adatigénylésünket. Levelünkben a következő adatokat kértük:

1. A 2009. január 1-től 2009. december 31-ig meghirdetett közbeszerzési eljárások hirdetményeit.
2. A szervezet jelenlegi közbeszerzési szabályzatát (Kbt. 6. §-a).
3. A 2009. január 1-től 2009. december 31-ig meghirdetett beszerzések szerződéses dokumentációit (a szerződés és azok mellékletei, illetve módosításai valamint a szerződéssel kapcsolatos egyéb dokumentumok), amelyek az adott időszakban érvényes nemzeti értékhatár 50%-a feletti értékkel bíró beszerzésnek minősülnek.

Adatigénylésünkre a törvényben megjelölt határidőben belül a 24 megkeresett intézmény közül 16 válaszolt. A 8 nem válaszoló intézmény közül 6-nak ismételten megküldtük az adatigénylésünket. A maradék kettő közül az egyik megszűnt, a másikon pedig egyáltalán nem volt közbeszerzési eljárás. Az ismételten megküldött adatigénylésből 2 válaszolt és megküldte az adatokat, 1 pedig jelezte, hogy nem tartottak közbeszerzési eljárást. A reprezentativitás megőrzése érdekében, ahol nem sikerült az adatigénylésünk a Pótcímek 3 (Lásd: 4. melléklet) listából a hiányzó kategóriának megfelelő szervezethez elküldtük adatigénylésünket. A második körös adatigénylésből mindegyik szervezet elküldte az adatokat.

A fenti statisztika a válaszadást mérte, azonban a kérdéseket módosítanunk kellett, mert a megkeresett szervezetek csak részben tettek eleget válaszadási kötelezettségüknek. A válaszoló szervezetek mindegyike megküldte közbeszerzési szabályzatukat és hirdetményüket. Azonban az elektronikus hirdetményfeladásnál nem látszik az ellenjegyző személye, ezért 2010. szeptember 15-én mindegyik szervezethez újabb adatigényléssel fordultunk, hogy küldje meg számunkra a hirdetmény ellenjegyzett példányának szkennelt változatát.

A másik probléma a 3. kérdéssel volt. Több ajánlatkérő azzal a válasszal tagadta meg az információközlést, hogy túl sok munkával járna a kért szerződések elküldése, vagy csak indokolás nélkül egyszerűen nem küldték meg a kért adatokat. Adatigénylésünket megismételtük, de 2 ajánlatkérő kivételével a szerződéseket nem küldték meg.

Ezért úgy módosítottuk adatigénylésünket, hogy: „Kérem, küldje el számomra, hogy 2009. január 1-től 2009. december 31.-ig az éves költségvetésének mekkora részét (és mekkora összeget) költött el az évi költségvetési törvényben meghatározott közbeszerzési értékhatár alatti beszerzésekre?” Erre a 24 ajánlatkérőből 5 intézmény válaszolt.

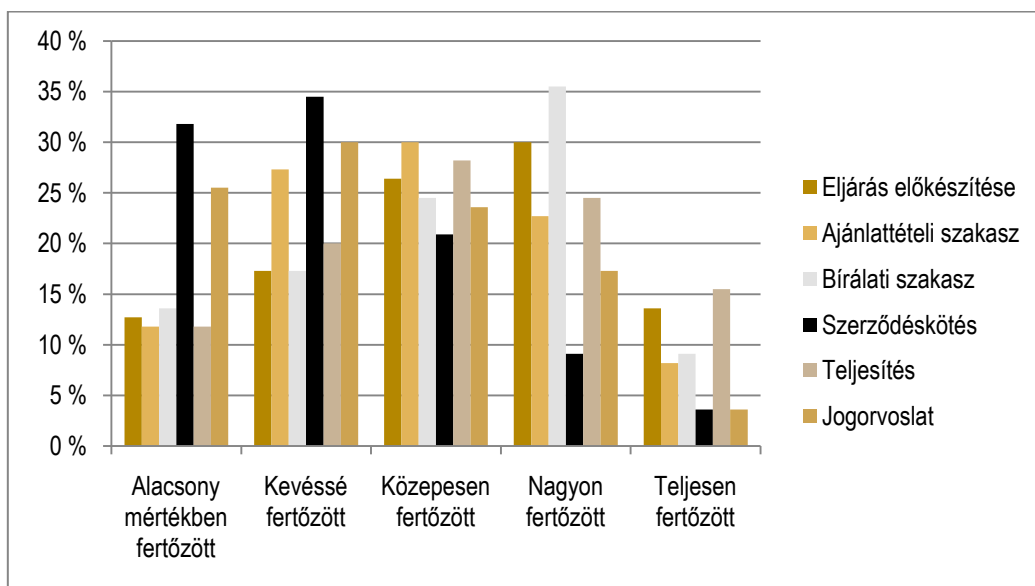
Az értékhatár alatti beszerzések vizsgálatát kivéve elegendő adat érkezett ahhoz, hogy a többi jogintézmény elemzését a rendelkezésre álló információk alapján elvégezzük. Adatigénylésünk megtagadása esetén bírói úton nem próbáltuk érvényesíteni igényünket, mivel a kutatás során a válaszadás megtagadását is értékelési szempontként kezeltük.

2.2. A hirdetmény ellenjegyzésének vizsgálata

A Kbt. 2008-as módosításának értelmében a „közbeszerzési szabályzatban megjelölt személy az eljárást megindító hirdetmény jogszerűségét ellenjegyzésével igazolja. Az eljárást megindító hirdetményt nem lehet ellenjegyezni, ha az sérti a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokat. Az eljárást megindító hirdetmény ellenjegyzése nélkül a közbeszerzési eljárás nem indítható meg”⁶².

A rendelkezés 2009. április 1-jén lépett hatályba. A Transparency International is több állásfoglalásában hangsúlyozta az elszámoltathatóság fontosságát, ezért is javasoltuk a személyi felelősség erőteljesebb megjelenítését a törvényben.

A hirdetmény szövegével kapcsolatos jogszabálytalanságok miatti felelősségre vonás megteremtése azért is fontos elvárás, mert ahogy Tátrai Tünde kutatása⁶³ is bizonyította, a közbeszerzési korrupció döntő többségében már a kiírás fázisában történik, azaz célzottan az adott vállalkozásra írják ki a beszerzést.

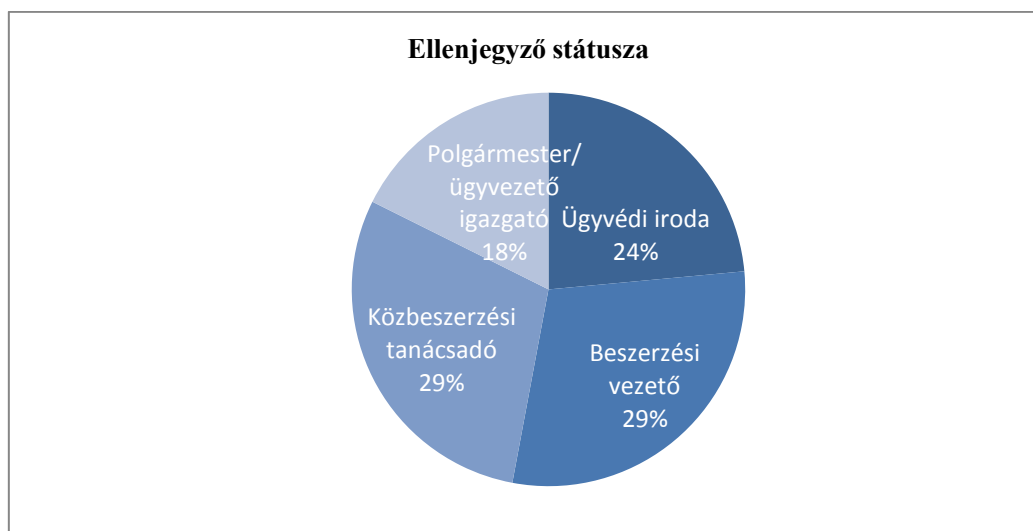
Forrás: Dr. Tátrai Tünde, Budapesti Corvinus Egyetem: Etika, korrupció és kultúra a hazai közbeszerzési piacon c. kutatás

⁶² Kbt. 6. § (2) időállapot: 2009. 04. 01 – 2010. 09. 15.

⁶³ Dr. Tátrai Tünde, Budapesti Corvinus Egyetem: Etika, korrupció és kultúra a hazai közbeszerzési piacon

A feldolgozott dokumentumok alapján a vizsgált ajánlatkérőknél a következő ellenjegyzési személy szerepelt a közbeszerzési szabályzatokban⁶⁴:

1. Polgármester
2. Polgármester által megbízott jogi szakértő
3. Városüzemeltetési és Beruházási Iroda vezetője
4. Beszerző szervezeti egység vezetője
5. Felelősségi rendben meghatározott személy
6. Közbeszerzési tanácsadó
7. Közbeszerzési tanácsadó, amennyiben ilyen nem kerül megbízásra, a polgármester
8. Közbeszerzések ellenőrzésére kijelölt jogász
9. Felelősségbiztosítással rendelkező, külső (egyetemen kívüli) megbízott személy
10. Belső Döntőbizottság
11. Ügyvezető igazgató
12. Témafelelős + ügyvédi iroda
13. Pénzügyi csoportvezető

A vizsgált 24 ajánlatkérő között 13 különböző státuszú ellenjegyző volt. Ez egyrészt az ajánlatkérők eltérő típusának tudható be, mint ahogy az alábbi összefoglaló táblázat is mutatja. De azonos méretű ajánlatkérőknél is jelentős eltérés mutatkozott, ami pedig már az intézmény szabályozatlanságára utalhat.

Ajánlatkérő típusa Közbeszerzési szabályzatban ki az ellenjegyző?

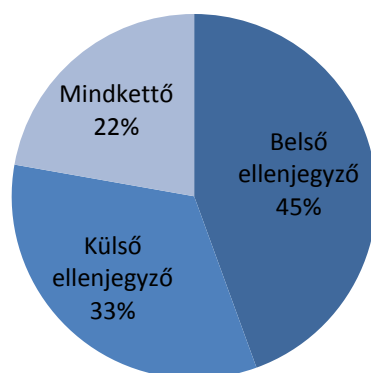
⁶⁴ A részletes összefoglalót lásd a 6. mellékletben

Önkormányzat	polgármester által megbízott jogi szakértő
Önkormányzat	Városüzemeltetési és Beruházási Iroda vezetője
Önkormányzat	közbeszerzési tanácsadó
Önkormányzat	közbeszerzési tanácsadó, amennyiben ilyen nem kerül megbízásra, a polgármester
Önkormányzat	polgármester
Hatóság	közbeszerzések ellenőrzésére kijelölt jogász
Közszolgáltató	felelősségbiztosítással rendelkező, külső megbízott személy
Közszolgáltató	Döntőbizottság
Közszolgáltató	ügyvezető
Közszolgáltató	közbeszerzési tanácsadó
Közszolgáltató	témafelelős + ügyvédi iroda
Közszolgáltató	jogi iroda
Önkormányzati vállalat	közbeszerzési tanácsadó
Önkormányzati vállalat	felelősségi rendben meghatározott személy
Önkormányzati vállalat	<i>minden eljáráshoz egyedi szabályzatot készít</i>
Önkormányzati vállalat	ügyvezető
Önkormányzat	pénzügyi csoportvezető
Minisztérium	a beszerző szervezeti egység vezetője

Megállapítható az is, hogy a kisebb szervezeteknél döntő többségében az intézmény első számú vezetője volt az ellenjegyző vagy külső személy, a nagyobb intézményeknél pedig főleg a beszerzésekért felelős vezető volt az ellenjegyző.

A szervezet mérete és a megjelölt ellenjegyző személyének státusza közötti összefüggés vizsgálatán túl érdemes a külső, illetve a belső ellenjegyzés összehasonlítása is.

Szervezetben belüli vagy megbízáson alapuló ellenjegyzés

Ahogy az adatigénylés fejezetben említettük, ismételt adatigénylésünk során elkértük a hirdetmény nyomtatott változatának szkennelt példányát is. A megküldött hirdetményekből 9-en szerepelt aláírás, 2 hirdetményen pedig senki nem szerepelt ellenjegyzőként annak ellenére, hogy mindkettőnél megjelölték a szabályzatban a hirdetményt ellenjegyző személyét.

Volt olyan ajánlatkérő, aki azt válaszolta, hogy nem tudja megküldeni a szervezet közbeszerzési szabályzatát, mert mindegyik eljárásra külön készít egyet.

A hirdetmény ellenjegyzésének vizsgálatakor felvetődik a kérdés, hogy amennyiben a Közbeszerzések Tanácsa a hirdetményt formailag ellenőrzi, mi az ellenjegyző feladata és felelőssége. Mint ahogy a KT-ról szóló részben a hirdetményellenőrzés kapcsán írtuk, az intézmény legnagyobb hiányossága, hogy az ellenőrzéshez nem társul jogi felelősség. A Tanács ezzel a tevékenységével csak elősegíti a hirdetmények szabályos közlését.

A hirdetmény ellenjegyzése ezzel szemben azt a célt szolgálná, hogy megteremti a személyi felelősséget abban az esetben, ha a Döntőbizottság vagy a bíróság megállapítja a jogsértést a hirdetmény szövegével kapcsolatban.

Javaslat: Fontos, hogy az új közbeszerzési törvény biztosítsa a hirdetmények szabálytalanságaival kapcsolatos elszámoltathatóság lehetőségét a személyi felelősség megteremtésével.

Az elektronikus hirdetményfeladás tekintetében is megfelelően érvényesülő ellenjegyzési kötelezettség bevezetése indokolt.

2.3. Közbeszerzési terv

A Kbt. 5. § (1) szerint az ajánlatkérők⁶⁵ kötelesek a költségvetési év elején, legkésőbb április 15-ig éves összesített közbeszerzési tervet készíteni az adott évre tervezett közbeszerzéseikről. A közbeszerzési terv jogszabály alapján nyilvános.

A közbeszerzési terv lényege, hogy az ajánlatkérőket tervezésre, beszerzési igényeinek átgondolására kényszeríti és az ajánlattevők ezáltal időben értesülhessenek a nagyobb közbeszerzési eljárásokról.

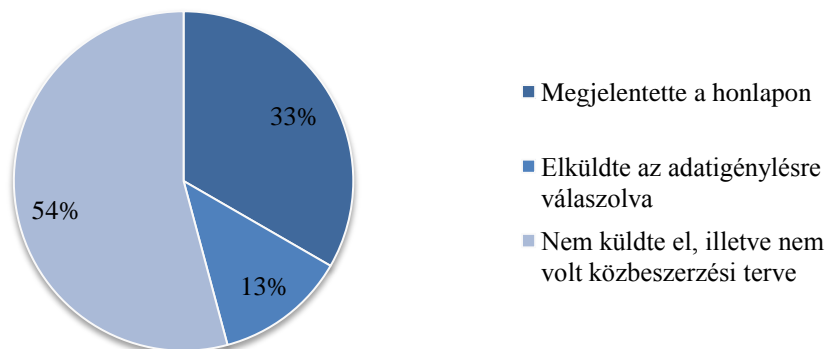
Természetesen a közbeszerzési terv indokolt módosítása a törvény szerint engedélyezett, de a módosítást az ajánlatkérőnek, ha rendelkezik honlappal, saját honlapján, ha honlappal nem rendelkezik, a Közbeszerzések Tanácsa honlapján – a közbeszerzési terv módosítása esetén a módosítás elkészítésétől számított öt munkanapon belül – közzé kell tennie.

A törvény lehetőséget teremt arra, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési tervben nem szereplő közbeszerzésre, vagy a tervben foglaltakhoz képest módosított közbeszerzésre vonatkozó eljárást is lefolytathatja, ha az általa előre nem látható okból előállt közbeszerzési igény vagy egyéb változás merült fel. Ezekben az esetekben a közbeszerzési tervet módosítani kell az ilyen igény vagy egyéb változás felmerülésekor, megadva a módosítás indokát is.

Kutatásunkban a megjelölt ajánlatkérőktől kértük be a 2009. évre vonatkozó közbeszerzési terveket és az összes kiírásra került hirdetményeket.

⁶⁵ A törvény nem írja elő minden ajánlatkérő számára kötelezően a közbeszerzési terv készítését. Az 5.§ szerint csak a 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők - kivéve az V. fejezet szerint eljáró ilyen ajánlatkérőket, valamint a központosított közbeszerzés során az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet – kötelesek közbeszerzési tervet készíteni.

Közbeszerzési terv

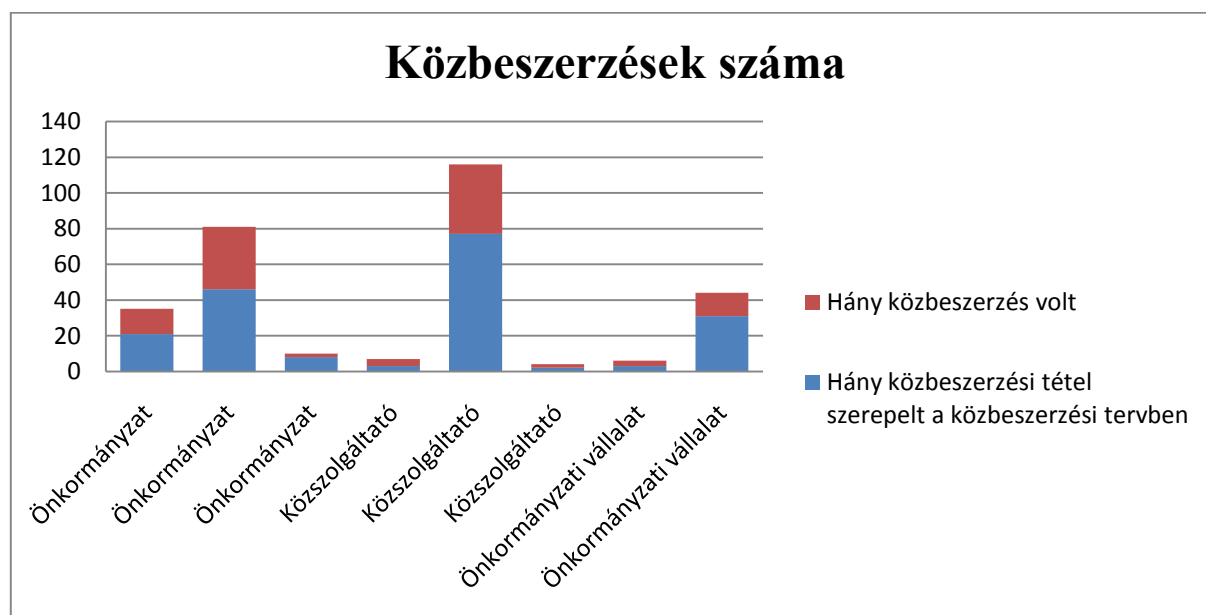

A vizsgált 24 ajánlatkérő közül összesen 8-an jelentették meg a honlapjaikon a közbeszerzési tervüket, további 3 küldte el adatigénylésünkre, azaz összesen 11 ajánlatkérő **vagyis kevesebb, mint a fele tett eleget törvényi kötelezettségének.**

A közbeszerzési terv módosítása a törvény szerint akkor lehetséges, ha a módosításokat és az indokolásokat is nyilvánosságra hozzák. Azonban **a 24 ajánlatkérő közül 8-an jelentették meg a honlapon a közbeszerzési tervet, de ebből csak 2 tette fel a módosításokat, és csak egyetlenegy jelölte meg a módosítás indokát.**

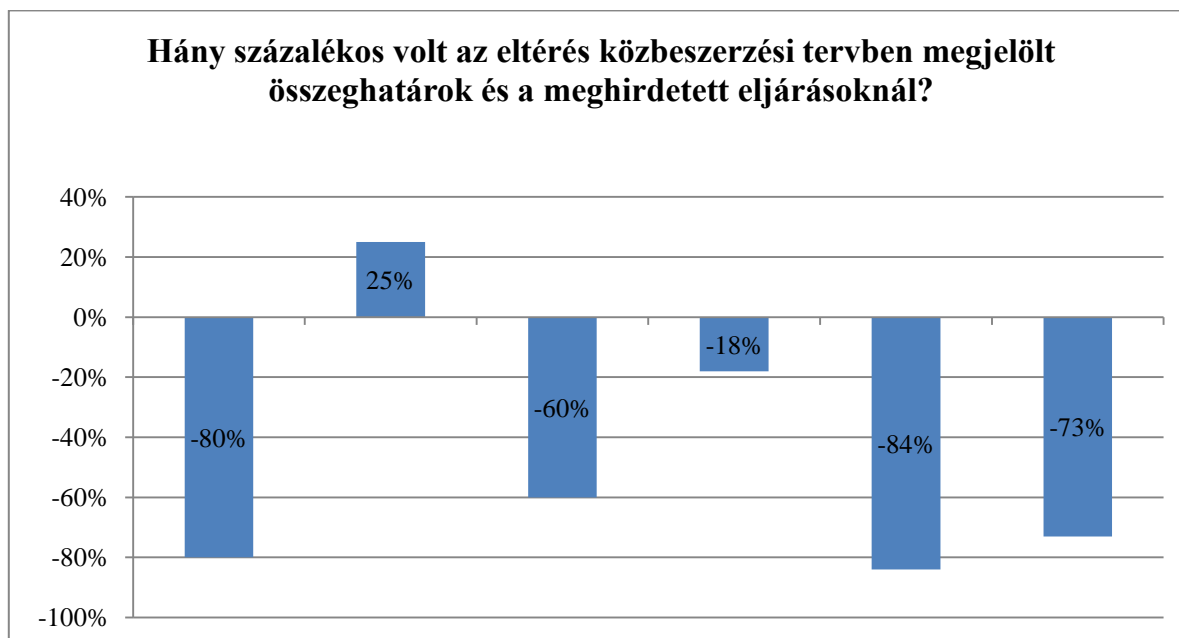
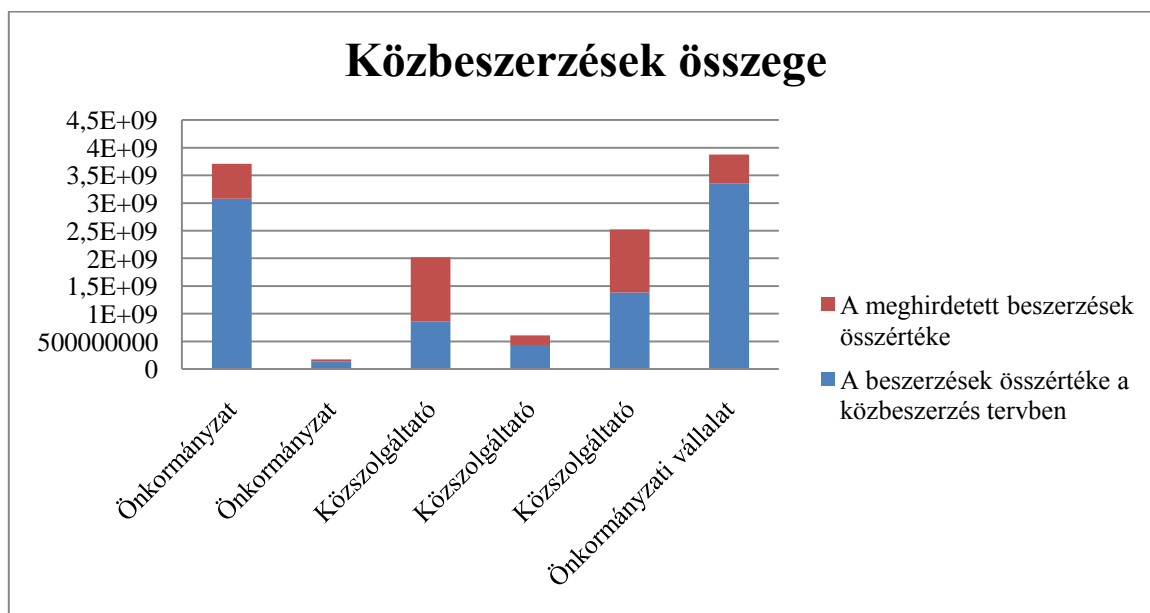
Az elérhető közbeszerzési tervekben szerepelt összeghatárokat összevetettük a megkapott hirdetményekben megjelenő összeghatárokkal. (Részletek: 6. melléklet)

Közbeszerzések száma

A vizsgált ajánlatkérők mindegyikénél kevesebb közbeszerzés valósult meg, mint amennyit megjelöltek a közbeszerzési tervben.

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy mekkora volt a beszerzések összértéke a közbeszerzési tervben és mekkora volt a meghirdetett beszerzések összértéke.

A fenti táblázatokból az látszik, hogy kevesebb számú és kisebb összegű közbeszerzés valósult meg a közbeszerzési tervben megjelöltekhez képest.

Ennek oka lehet a közbeszerzések elhúzódása, a közbeszerzési tervek szándékos alultervezése, illetve a beszerzési értékhatár alatt megvalósult beszerzések számának növekedése.

Javasoljuk, hogy a közbeszerzési tervben a törvényben meghatározott értékhatár alatti beszerzések megjelölése is kötelező legyen és az összes ajánlatkérőt tartalmazó elektronikus nyilvános adatbázis a közbeszerzési terveket is tartalmazza a módosításokkal együtt.

2.4. Közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések vizsgálata

Magyarországon a közbeszerzések összesen két (korábban három) értéktől függő eljárásban zajlik (közösségi és nemzeti értékhatár). A közbeszerzési értékhatárt el nem érő értékű beszerzésekre pedig a Kbt. nem vonatkozik. Azonban nincsenek adataink arról, hogy a közpénzek mekkora mértékét költi el a közszféra közbeszerzési eljárásokon kívül különböző beszerzéseken keresztül. A probléma, hogy az értékhatár alatti beszerzésekre vonatkozóan nincs megfelelő előírás arra, hogy a szervezetek milyen beszerzési szabályzat alapján, milyen nyilvánosságra hozatali szabályok mellett⁶⁶ járjanak el ezeknél a beszerzéseknél.

Hazánkban a GDP 5-9% közötti összegét⁶⁷ költik el az intézmények közbeszerzési eljárásokon keresztül. Ez az adat minden évben az EU-országok átlaga alatt maradt, ahol 10-15%-át is eléri a bruttó hazai összterméknek. Ebből is következtethetünk arra, hogy közbeszerzési törvény hatálya alá tartozó ajánlatkérők költségvetésének jelentős részét a Kbt. hatálya kívül eső eljárások keretében valósítják meg.

Ahogy az adatigénylésről szóló fejezetben írtuk, a megkeresett ajánlatkérők a kért szerződéseket – indoklás nélkül vagy üzleti titokra, illetve jelentős munkaigényre hivatkozva – nem küldték meg. Azonban megvizsgáltuk az ajánlatkérők honlapra felkerült szerződéseit és a következőket találtuk:

A második körben megküldött adatigénylésünkre, melyben az kérdeztük, hogy az éves költségvetésének hány százalékát és pontosan mekkora összeget költöttek el közbeszerzésen kívüli beszerzésekre, kérdéseinkre az ajánlatkérők 20%-a válaszolt.

A megküldött adatok 10% feletti beszerzést jeleztek a teljes költségvetés tekintetében, ami a bérköltségek figyelembevétele mellett igen jelentős összeget jelöl.

⁶⁶ Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény előírásain kívül.

⁶⁷ A KT éves beszámolóiból lehet tudni pontos adatot: 2006-ban 9%, 2007-ben 7%, 2008-ben 5%.

Lásd az Alapítvány a Korszerű Közbeszerzésért és a Transparency International Magyarország közös kutatását, miszerint 2010-es előzetes adatok alapján 5,66% a GDP-hez viszonyított szerződött közbeszerzési érték Magyarországon.

http://www.transparency.hu/kutatas_dok?PHPSESSID=9abfeb86bc3945f0232eb461de7f52fd

A Büntetés-végrehajtási Intézet 2009-ben bruttó 1.106.096.250 Ft-ot költött el közbeszerzési értékhatár alatti beszerzésekre, ami a költségvetésének 14%-a.

Az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. 2009-ben bruttó 5.068.287.685 Ft-ot költött el közbeszerzési értékhatár alatti beszerzésekre, ami a költségvetésének 15%-a.

A Vám és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága 2009-ben bruttó 73.245.309 Ft-ot költött el közbeszerzési értékhatár alatti beszerzésekre, ami a költségvetésének 11,5%-a.

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatók Központi Hivatala 2009-ben bruttó 1.181.371.444 Ft-ot költött el közbeszerzési értékhatár alatti beszerzésekre, ami a költségvetésének 2,4%-a.

Abony Város Önkormányzata 2009-ben bruttó 150.986.561 Ft-ot költött el közbeszerzési értékhatár alatti beszerzésekre, ami költségvetésének 2%-a.

Vizsgálatunkból az látszik, hogy az ajánlatkérők jelentős összeget költenek el (a teljes éves költségvetésük közel 10%-át) közbeszerzési eljáráson kívüli beszerzéseken keresztül. Ezeknek az eljárásoknak a szabályozása és lebonyolításuk érdemi kontroll nélkül történik. **Beszerzési szabályzatok, amelyek a közbeszerzésen kívüli beszerzéseket szabályozzák, az ajánlatkérők elenyésző hányadánál születtek.** Ezek is főleg a nagyobb, központi költségvetésből gazdálkodó intézmények esetén léteznek, **a helyi, kisebb önkormányzatok nagy része nem rendelkezik belső szabályzattal.**

Javasoljuk, hogy – az értékhatár csökkentése helyett – használható iránymutatások készüljenek az ajánlatkérők beszerzési szabályzataira vonatkozóan. Mintaszabályzatokkal és ajánlásokkal kellene segíteni az ajánlatkérőket beszerzési szabályzatuk kialakításában, beszerzési politikájuk fejlesztésében. Ezen felül javasoljuk, hogy teremtsenek meg egy hatékonyabban működő, kikényszeríthető nyilvánosságra hozatali kötelezettséget, és alakítsák ki a rendszeres és ad hoc ellenőrzések eljárását.

1. melléklet

A Közbeszerzések Tanácsához intézett közérdekű adatigénylések:

Kérem, küldje meg számomra 2006. január 1-től 2009. december 31-ig a Közbeszerzések Tanácsa (KT) tagjainak listáját, feltüntetve a delegáló szervezet és a KT-ban töltött időtartamát, betöltött pozícióját, 2006. január 1-től 2009. december 31-ig a KT üléseinek jegyzőkönyveit (a Közbeszerzések Tanácsának Szervezeti és Működési Szabályzata (továbbiakban: KT SZMSZ) Második Rész III. fejezet 10. pont). Amennyiben készült hang- vagy képfelvétel, akkor ezen anyagokat is, illetve minden más olyan rögzített információt, amellyel a KT nyilvános üléseit rögzítették! Kérem, küldje meg számomra 2006. január 1-től 2009. december 31-ig a KT nem nyilvános üléseink számát (dátumainak feltüntetésével), az összehívás indokait! Kérem, küldje meg számomra a KT 2006. január 1. és 2009. december 31. közti éves munkaterveit, azok esetleges változásait, a változások indokait! Kérem, küldje meg számomra 2006. január 1-től 2009. december 31-ig a KT ülésein, a KT tanácstagoknak megküldött, a döntések megalapozását, különböző koncepciók bemutatását szolgáló feljegyzéseit, melyeket a KT Titkársága készített elő! Kérem, küldje meg számomra a KT által visszterhesen igénybe vett szakértők névsorát, azok érte kapott díjazását, a szakértők által készített állásponotokat, hatástanulmányokat, annak feltüntetésével, hogy milyen döntés meghozatalához vették igénybe a szakértő(ke)t! Kérem tájékoztasson arról is, hogy a KT SZMSZ Második Rész III. fejezet 6. pontban leírt (KT-ülésre való) szakértő meghívására került-e sor? Ha igen, mely üléseken (csak a 2006. január 1. és 2009. december 31-e közötti időszakban)? A szakértők igénybevétele ezen esetekben mennyi költséggel jártak? Kérem, válaszolja meg, hogy a KT SZMSZ Első Rész II. fejezet 2. pont d) alapján, a KT a 2003-as Kbt. hatályba lépése óta tárgyalt-e közbeszerzési biztossal kapcsolatos összeférhetlenségi ügyet? Ha igen, hányat? Mik voltak a döntések (és azok indokai)? Mik voltak az összeférhetlenség okai? Kérem, tájékoztasson, hogy a 379. § (2) bekezdés e) pontja alapján milyen nyilvántartást vezet a közbeszerzésekről a KT, és az ehhez való hozzáférésről! Kérem, tájékoztasson, hogy a közbeszerzési biztosok száma hogyan alakult a 2006. január 1. és 2009. december 31. közötti szakaszban! Kérem, tájékoztasson, hogy a KT költségvetésének mekkora részét fordította informatikai befektetésekre (szoftver- és hardvervásárlás, fejlesztés stb.), és ez mekkora összeget tett ki évente? Kérem ezen adatokat éves bontásban közölje velünk!

2. melléklet

A Közbeszerzések Tanácsának tagjai a vizsgált kutatási időszakban

2006. január 1. és 2006. december 31. között

Berényi Lajos	elnök
Kreszán Albert	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Dr. Varga Zs. András	Legfőbb Ügyészség
Morvayné dr. Vígh Katalin	Gazdasági Versenyhivatal
Dr. Berczi Norbert	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Min.
Dr. Bots Dénes	Gazdasági és Közlekedési Min.
Dr. Bozzay Erika	Igazságügyi és Rendészeti Min.
Tátrai Miklós	Környezetvédelmi és Vízügyi Min.
Szalai István	Kormány
Szűcs Lajos	Kormány
Dr. Füredi Károly	Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter
Dr. Major Mária	társadalombiztosítás igazgatási szerveinek felügyeletét ellátó személy (egészségügyi miniszter)
Kocsis Antal Imre	helyi önkormányzatok országos szövetségei
Hódsági Tamás	országos gazdasági és szakmai kamarák és az MTA
Horváth István	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Kelemen Géza	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Dr. Tábori Katalin	Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége
Pálfi Gábor	Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége
Nagy Levente	kamarák

A 2006. évben bekövetkezett változások:

1. 2006. június 2-től Dr. Pálvölgyi Ferenc, Legfőbb Ügyészség
2. 2006. június 30-tól Schäffer István, Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter részéről
3. 2006. július 31-től Horváth László, társadalombiztosítás igazgatási szerveinek felügyeletét ellátó személy (egészségügyi miniszter) részéről
4. 2006. november 2-től Dr. Bakonyi József, környezetvédelmi miniszter
5. 2006. december 12-től Dr. Aradszki András, helyi önkormányzatok országos szövetségei részéről

2007. január 1. és 2007. december 31. között

Berényi Lajos	elnök
Kreszán Albert	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Dr. Varga Zs. András	Legfőbb Ügyészség
Morvayné dr. Vígh Katalin	Gazdasági Versenyhivatal
Dr. Berczi Norbert	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Min.
Dr. Bots Dénes	Gazdasági és Közlekedési Min.
Kárpátiné dr. Krausz Zsuzsanna	Igazságügyi és Rendészeti Min.
Dr. Bakonyi József	Környezetvédelmi és Vízügyi Min.
Szalai István	Kormány
Szűcs Lajos	Kormány
Schäffer István	Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
Horváth László	társadalombiztosítás igazgatási szerveinek felügyeletét ellátó személy (egészségügyi miniszter)
Dr. Aradszki András	helyi önkormányzatok országos szövetségei
Hódsági Tamás	országos gazdasági és szakmai kamarák és az MTA
Horváth István	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Kelemen Géza	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Dr. Tábori Katalin	Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége
Pálfi Gábor	Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége
Nagy Levente	kamarák

2008. január 1. és 2008. december 31. között

Berényi Lajos	elnök
Kreszán Albert	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Dr. Varga Zs. András	Legfőbb Ügyészség
Morvayné dr. Vígh Katalin	Gazdasági Versenyhivatal
Dr. Berczi Norbert	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Min.
Dr. Bots Dénes	Gazdasági és Közlekedési Min.
Dr. Gadó Gábor	Igazságügyi és Rendészeti Min.
Dr. Bakonyi József	Környezetvédelmi és Vízügyi Min.
Szalai István	Kormány
Dr. Balla Lászlóné	Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
Horváth László	társadalombiztosítás igazgatási szerveinek felügyeletét ellátó személy (egészségügyi miniszter)
Dr. Aradszki András	helyi önkormányzatok országos szövetségei
Hódsági Tamás	országos gazdasági és szakmai kamarák és az MTA
Horváth István	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Kelemen Géza	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Dr. Tábori Katalin	Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége
Pálfi Gábor	Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége
Nagy Levente	kamarák

2009. január 1. és 2009. december 31. között

Berényi Lajos	Elnök
Dr. Aradszki András	Fidesz-KDNP képviselője
Dr. Bakonyi József	okt. 28-tól elnök, előtte MNV Zrt. Területi vezetője
Dr. Bozzay Erika	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Infrastruktúra Szabályozási Főosztály vezetője
Dr. Csáky Bernadett	Pénzügyminisztérium Jogi és koordinációs szakállamtitkára
Dr. Deli Betty	közjegyző
Dr. Gadó Gábor	Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium szakállamtitkára
Hódsági Tamás	Országos gazdasági és szakmai kamarák, MTA, Szarvas Penta Kft.
Horváth László	Fidesz képviselője / UKIG igazgatója
Kelemen Géza	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége alelnök
Pálfi Gábor	Prax Kft.
Dr. Pálvölgyi Ferenc	Legfőbb Ügyészség Magánjogi Főosztály főosztályvezető ügyész
Román Péter	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége, Junior Zrt. vezérigazgatója
Dr. Szalay Árpád	NFÜ Jogi Főosztály
Dr. Tábori Katalin	Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége
Kreszán Albert	MGYOSZ alelnöke
Balla Lászlóné dr.	KIM Igazgatási Szakállamtitkárság Költségvetési Főosztály
Dr. Berczi Norbert	Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára
Nagy Levente	kamarák
Szalai István	kormány által kijelölt személy, főosztályvezető
Dr. Demkó Ivett	Közbeszerzési Főosztály főosztályvezető
Dr. Fekete Roland	Központi Szolgáltatási Főigazgatóság igazgatója
Horváth István	MGYOSZ
Kovács László	Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Közbeszerzési Munkabizottság elnöke
Morvayné dr. Vigh Katalin	GVH vizsgáló vezető főtanácsosa

3. melléklet

A Tanács pénzügyi beszámolójának összefoglalója

Megnevezés	Teljesítés 2009	Teljesítés 2008	Teljesítés 2007	Teljesítés 2006
Vagyoni értékű jogok	2784	2334	2637	3336
Szellemi termék	14086	24299	16197	13527
Immateriális javak összesen	16870	26633	18834	16863
Ingtatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	88057	85090	83400	77652
Gépek, berendezések és felszerelések	21568	19224	26166	33305
Járművek	6720	13359	13578	19877
Tárgyi eszközök összesen	116345	117673	123144	130834
Tartósan adott kölcsön	52385	49635	53503	51763
Befektetett pénzügyi eszközök összesen	52385	49635	53503	51763
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	185600	193941	195481	199460
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	0	0	364	490
Adósok	211348	39187	75034	70287
Egyéb követelések	17166	20231	12852	11520
Követelések összesen	228514	59418	88253	82297
Pénztárak, csekkek, betétkönyvek	92	303	85	430
Elszámolási számlák	1591802	958070	613096	484903
Idegen pénzeszközök	72209	71682	74992	47949
Pénzeszközök összesen	1664103	1030055	688173	533282
Költségvetési aktív függő elszámolások	419	0	0	0
Költségvetési aktív átfutó elszámolások	57	665	605	81
Egyéb aktív pénzügyi elszámolások összesen	476	665	605	81
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1893093	1090138	777031	615660
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2078693	1284079	972512	815120
Tőkeváltozások	341012	242263	264168	237094
SAJÁT TŐKE ÖSSZESEN	341012	242263	264168	237094
Kiadási megtakarítás	1467559	923369	540562	440953
Bevételi lemaradás	-469209	-213905	21140	43307
Előirányzati-maradvány	0	249437	47084	0
Költségvetési tartalékok összesen	998350	958901	608786	484260
TARTALÉKOK ÖSSZESEN	998350	958901	608786	484260
Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	29512	14415	37688	42946
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	115799	68363	56870	49666
Rövid lejáratú kötelezettségek összesen	145311	82778	94558	92612
Költségvetési passzív függő elszámolások	27	137	5000	1125
Költségvetési passzív átfutó elszámolások	593993	0	0	29
Egyéb passzív pénzügyi elszámolások összesen	594020	137	5000	1154
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	739331	82915	99558	93766

FORRÁSOK ÖSSZESEN	2078693	1284079	972512	815120
--------------------------	---------	---------	--------	--------

Központi költségvetési jelentések összefoglalója:

Megnevezés	Eredeti előirányzat 2009	Eredeti előirányzat 2008	Eredeti előirányzat 2007	Eredeti előirányzat 2006	Módosított előirányzat 2009	Módosított előirányzat 2008	Módosított előirányzat 2007	Módosított előirányzat 2006	Teljesítés és 2009	Teljesítés és 2008	Teljesítés és 2007	Teljesítés és 2006
Személyi juttatások	625300	599700	536200	449900	734731	721858	570655	595228	668604	669938	547049	586553
TB-, munkaadói, korekedv. bizt. járulék, táppénz-hozzájárulás	201300	193110	188200	144950	231828	223026	194411	193136	199105	204525	161865	185384
Egészségügyi hozzájárulás	2700	1990	2300	2050	2740	2646	2812	3050	2104	2513	2461	2066
Dologi kiadások áfa nélkül	352700	490280	219100	138800	1225901	872924	579633	194865	312519	321110	336496	191424
Dologi kiadások áfája	206400	219820	227500	100685	776971	313643	254467	266480	489090	267792	231888	257528
Különféle költségvetési befizetések	140000	0	0	0	116997	0	0	0	98680	0	0	0
Előző évi maradvány visszafizetése	0	0	0	0	820639	132931	188160	159281	820639	132931	188160	159281
Egyéb folyó kiadások	33000	266500	526300	213615	17142	266828	401036	840273	11821	207422	218138	469626
Működési kiadások összesen	1561400	1771400	1699600	1050000	3926949	2533856	2191174	2252313	2602562	1806231	1686057	1851862
Felújítás	10800	10800	12000	10000	11015	10800	12000	11600	4921	3562	7532	11023
Intézményi beruházási kiadások áfa nélkül	23000	17000	23000	16000	124235	185081	45447	49500	13671	27840	18799	16166
Beruházások áfája	4600	3400	4600	3000	29687	36833	8089	9900	3173	5568	3760	3309
Felhalmozási kiadások	38400	31200	39600	29000	164937	232714	65536	71000	21765	36970	30091	30498
Támogatási kölcsönök nyújtása államháztartáson kívülre	0	0	0	0	16200	13500	38540	30000	16200	13500	38540	30000
Törvény szerinti kiadások	1599800	1802600	1739200	1079000	4108086	2780070	2295250	2353313	2640527	1856701	1754688	1912360
Hatósági jogkörhöz köthető bevétel	402900	474000	320000	300000	544035	555856	501944	481198	469985	584290	535486	493136
Egyéb saját bevétel	850000	930000	1000000	474000	1953547	1121718	908700	1056602	1636925	1127282	908310	1087112
Áfa-bevételek, visszatérülések	170000	186000	200000	90000	449121	224024	180990	216200	370584	225558	180818	217059
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	0	0	0	0	0	917	0	0	0	917	263	0

Tárgyi eszközök, immateriális javak értékesítése	0	0	0	0	16	0	0	0	16	0	0	0
Támogatási kölcsönök visszatérülése államháztartáson kívülről	0	0	0	0	16200	13500	8540	0	16200	13500	8540	0
Törvény szerinti bevételek	1422900	1590000	1520000	864000	2962919	1916015	1600174	1754000	2493710	1951547	1633417	1797307
Törvény szerinti kiadások és bevételek egyenlege	176900	212600	219200	215000	1145167	864055	695076	599313	146817	-94846	121271	115053
Működési költségvetés támogatása	176900	212600	219200	215000	186266	255269	245797	216335	186266	255269	245797	216335
Költségvetési támogatás	176900	212600	219200	215000	186266	255269	245797	216335	186266	255269	245797	216335
Kiadások és bevételek egyenlege	0	0	0	0	958901	608786	449279	382978	-39449	-350115	-124526	-101282
Működési költségvetés pénzforgalom nélküli bevételei	0	0	0	0	0	0	0	382978	0	0	0	382978
Pénzforgalom nélküli bevételek	0	0	0	0	0	0	0	382978				382978
Működési költségvetés pénzmaradvány igénybevétele	0	0	0	0	958901	586613	428343	0	958901	337176	424557	0
Intézményi felhalmozási maradványok igénybevétele	0	0	0	0	0	22173	20936	0	0	22173	12619	0
Előző évi előirányzat, pénzmaradvány igénybevétele	0	0	0	0	958901	608786	449279	0	958901	359349	437176	0
Egyéb finanszírozás kiadásai	0	0	0	0	0	0	0	0	-189	60	524	-160
Finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0	0	0	0	-189	60	524	-160
Egyéb finanszírozás bevételei	0	0	0	0	0	0	0	0	593883	-4863	3846	-2255
Finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0	0	0	0	593883	-4863	3846	-2255
Finanszírozás összesen	0	0	0	0	958901	608786	449279	382978	1552973	354426	440498	380883
Foglalkoztatottak létszáma	87	85	83	81	87	85	83	81	92	85	83	81

Foglalkoztattak juttatásai:

Megnevezés	Teljes munkaidőben foglalkoztatottak száma	Rész munkaidőben foglalkoztatottak száma	Állományban nem tart.	Összesen
2006				
Rendszeres személyi juttatások	440158	8171	0	448329
Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások	39832	449	0	40281
Foglalkoztatottak sajátos juttatásai	28987	34	0	29021
Személyhez kapcsolódó költségek és hozzájárulások	42715	0	0	42715
Nem rendszeres juttatások összesen	111534	483	0	112017
Külső személyi juttatások	0	0	26207	26207
<u>Személyi juttatások összesen (2+6+7)</u>	551692	8654	26207	586553
Nyitólétszám	76	3	0	79
Költségvetési eng. létszámkeret dec. 31-én	78	3	0	81
Zárólétszám dec. 31-én	78	3	0	81
Munkajogi zárólétszám	78	3	0	81
Átlagos statisztikai állományi létszám	78	3	0	81
2007				
Rendszeres személyi juttatások	440834	8657	0	449491
Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások	21850	60	0	21910
Foglalkoztatottak sajátos juttatásai	14215	180	0	14395
Személyhez kapcsolódó költségek és hozzájárulások	43698	368	0	44066
Szociális jellegű juttatások	250	0	0	250
Nem rendszeres juttatások összesen	80013	608	0	80621
Külső személyi juttatások	0	0	16937	16937
<u>Személyi juttatások összesen (2+6+7)</u>	520847	9265	16937	547049
Nyitólétszám	80	3	0	83
Munkajogi nyitólétszám	80	3	0	83
Költségvetési eng. létszámkeret dec. 31-én	80	3	0	83
Zárólétszám dec. 31-én	79	4	0	83
Munkajogi zárólétszám	79	4	0	83
Átlagos statisztikai állományi létszám	79	4	0	83

		2008			
Rendszeres személyi juttatások		508987	10917	0	519904
Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások		61892	1830	0	63722
Foglalkoztatottak sajátos juttatásai		28242	170	0	28412
Személyhez kapcsolódó költségek és hozzájárulások		40411	430	0	40841
Szociális jellegű juttatások		600	0	0	600
Nem rendszeres juttatások összesen		131145	2430	0	133575
Külső személyi juttatások		0	0	16459	16459
<u>Személyi juttatások összesen (2+6+7)</u>		640132	13347	16459	669938
Nyitólétszám		79	4	0	83
Munkajogi nyitólétszám		80	5	0	85
Költségvetési eng. létszámkeret dec. 31-én		85	0	0	85
Zárólétszám dec. 31-én		80	5	0	85
Munkajogi zárólétszám		80	5	0	85
Átlagos statisztikai állományi létszám		80	5	0	85
		2009			
Rendszeres személyi juttatások		495650	9697	0	505347
Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások		82702	1035	0	83737
Foglalkoztatottak sajátos juttatásai		23326	255	0	23581
Személyhez kapcsolódó költségek és hozzájárulások		40795	1167	0	41962
Szociális jellegű juttatások		600	200	0	800
Nem rendszeres juttatások összesen		147423	2657	0	150080
Külső személyi juttatások		0	0	13177	13177
<u>Személyi juttatások összesen (2+6+7)</u>		643073	12354	13177	668604
Nyitólétszám		81	5	7	93
Munkajogi nyitólétszám		84	7	0	91
Költségvetési eng. létszámkeret dec. 31-én		82	5	0	87
Zárólétszám dec. 31-én		85	2	4	91
Munkajogi zárólétszám		82	5	7	94
Üres álláshelyek száma jan. 1-jén		0	0	0	1
Átlagos statisztikai állományi létszám		84	3	5	92

Foglalkoztatottak juttatásai és létszámok:

<i>Besorolási osztály</i>	<i>Alap illetmények</i>	<i>Illetmény-kiegészítések</i>	<i>Nyelvpótlék</i>	<i>Egyéb pótlékok</i>	<i>13. havi juttatás</i>	<i>Rendszeres személyes juttatás összesen</i>	<i>Munkav. kapcsolatos juttatás</i>	<i>Létszám (fő)</i>
2006								
államtitkár	7858	3929	1168	4984	947	17939	1300	1
államtitkárnak minősülő vezető	13834	6917	984	7765	1603	29500	3000	2
főosztályvezető	6404	3202	0	1921	655	11527	1100	1
főosztályvezető-helyettes	86680	43340	2232	2363	7754	134615	9755	17
osztályvezető	33696	16848	1416	2167	3859	54127	3922	7
ügykezelő osztályvezető	4307	646	0	431	204	5384	1780	1
I. besorolási osztály összesen	79990	39995	12665	137	7387	132787	12279	29
II. besorolási osztály összesen	34645	5446	92	0	2331	40183	4946	16
Központi szervek köztisztviselői összesen	267414	120323	18557	19768	24740	426062	38082	74
Fizikai alkalmazottak I.	12095	0	0	0	601	12095	1600	3
Fizikai alkalmazottak II.	2001	0	0	0	120	2001	150	1
Kp.-i szervek egyéb bérrendszer össz.	14096	0	0	0	721	14096	1750	4
Egyéb bérrendszer összesen	14096	0	0	0	721	14096	1750	4
I. mindösszesen	281510	120323	18557	19768	25461	440158	39832	78
Részmunkaidőben foglalkoztatottak egyéb bérrendszere összesen	8171	0	0	0	463	8171	449	3
II. részmunkaidőben foglalkoztatottak összesen	8171	0	0	0	463	8171	449	3
I.+II. ÖSSZESEN	289681	120323	18557	19768	25924	448329	40281	81
2007								
államtitkárnak minősülő vezető	8324	4162	1014	5411	1956	18911	0	1
szakállamtitkárnak minősülő vezető	14208	7104	971	9236	2865	31519	3200	2
főosztályvezető	6314	3157	0	1896	1033	11367	1200	1
főosztályvezető-helyettes	17718	8859	1663	3544	2834	31784	2600	3
osztályvezető	16152	8076	1031	1616	2110	26875	2400	3
ügykezelő osztályvezető	4804	721	0	0	475	5525	1050	1
I. besorolási	167709	77302	14150	548	24262	259709	6060	46

osztály összesen								
ebből tanácsadók	9634	4817	516	0	0	14967	900	2
II. besorolási osztály összesen	36771	5516	83	0	3287	42370	3370	19
Központi szervek köztisztviselői összesen	272000	114897	18912	22251	38822	428060	19880	76
Fizikai alkalmazottak	12774	0	0	0	1140	12774	1970	3
Kp.-i szervek egyéb bérrendszer össz.	12774	0	0	0	1140	12774	1970	3
Egyéb bérrendszer összesen	12774	0	0	0	1140	12774	1970	3
I. mindösszesen	284774	114897	18912	22251	39962	440834	21850	79
Részmunkaidőben foglalkoztatottak egyéb bérrendszere összesen	8657	0	0	0	682	8657	60	4
II. részmunkaidőben foglalkoztatottak összesen	8657	0	0	0	682	8657	60	4
I.+II. ÖSSZESEN	293431	114897	18912	22251	40644	449491	21910	83

	2008							
államtitkárnak minősülő vezető	10286	5143	1138	6686	2022	23253	0	1
szakállamtitkárnak minősülő vezető	15396	7698	958	10007	2961	34059	7030	2
főosztályvezető	6822	3411	0	2047	1067	12280	1400	1
főosztályvezető-helyettes	19289	9644	1767	3858	3004	34558	3050	3
osztályvezető	13750	6875	1069	1375	2413	23069	4300	3
ügykezelő osztályvezető	6178	927	0	0	595	7105	1750	1
I. besorolási osztály összesen	195339	89233	16409	379	24926	301360	35241	45
II. besorolási osztály összesen	49816	7582	0	0	4714	57398	7021	18
Központi szervek köztisztviselői összesen	316876	130513	21341	21352	41702	493082	59792	74
Fizikai alkalmazottak	15905	0	0	0	1335	15905	2100	6
Kp.-i szervek egyéb bérrendszer össz.	15905	0	0	0	1335	15905	2100	6
Egyéb bérrendszer összesen	15905	0	0	0	1335	15905	2100	6
I. mindösszesen	332781	130513	21341	24352	43037	508987	61892	80
Részmunkaidőben foglalkoztatottak egyéb bérrendszere összesen	10917	0	0	0	1069	10917	1830	5

<u>II.</u> <u>részmunkaidőben</u> <u>foglalkoztatottak</u> <u>összesen</u>	10917	0	0	0	1069	10917	1830	5
<u>I.+II.</u> <u>ÖSSZESEN</u>	343698	130513	21341	24352	44106	519904	63722	85

	2009							
államtitkárnak minősülő vezető	9862	4931	1028	6410	0	22231	8281	1
szakállamtitkárnak minősülő vezető	14666	7333	1020	9142	0	32161	16713	2
főosztályvezető	19238	9619	2068	5478	0	36403	4290	4
főosztályvezető- helyettes	6382	3191	706	1270	0	11549	840	1
osztályvezető	17314	8657	2811	1731	0	30513	4220	2
I. besorolási osztály összesen	187386	83480	12625	0	0	283491	32195	49
II. besorolási osztály összesen	55553	8333	96	0	0	63982	13243	20
Központi szervek köztisztviselői összesen	310401	125544	20354	24031	0	480330	79782	79
Fizikai alkalmazottak	15320	0	0	0	0	15320	2920	5
Kp.-i szervek egyéb bérrendszer össz.	15320	0	0	0	0	15320	2920	5
Egyéb bérrendszer összesen	15320	0	0	0	0	15320	2920	5
I. mindösszesen	325721	125544	20354	24031	0	495650	82702	84
Részmunkaidőben foglalkoztatott köztisztviselők összesen	2722	0	0	0	0	2722	325	1
Részmunkaidőben foglalkoztatottak egyéb bérrendszere összesen	6975	0	0	0	0	6975	710	2
<u>II.</u> <u>részmunkaidőben</u> <u>foglalkoztatottak</u> <u>összesen</u>	9697	0	0	0	0	9697	1035	3
<u>I.+II.</u> <u>ÖSSZESEN</u>	335418	125544	20354	24031	0	505347	83737	87

4. melléklet

Ajánlatkérők a Közbeszerzési Értesítőben 2006. június 1. és 2007. december 31. között megjelent hirdetmények alapján

1	Önkormányzatok	314	31%	7
2	Központi közigazgatási szervek	53	5%	2
3	Közszolgáltatók	404	40%	9
4	Egyéb költségvetési szervek	155	15%	4
5	Egyéb	91	9%	2
		1017		24

Címlista

	Ajánlatkérő	város	típus
1	Budapest Főváros III. ker. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata	Budapest	1
2	Budapest Főváros VII. ker. Erzsébetváros Önkormányzata	Budapest	1
3	Kóny Község Önkormányzata	Kóny	1
4	Abony Város Önkormányzata	Abony	1
5	Budapest Főváros XXII. ker. Budafok-Tétény Önkormányzata	Budapest	1
6	Acsa Község Önkormányzata	Acsa	1
7	Császártöltés Község Önkormányzata	Császártöltés	1
8	Pénzügyi Felügyelet Állami Felügyelete	Budapest	2
9	Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság	Budapest	2
10	Kaposvári Tömegközlekedési Rt.	Kaposvár	3
11	Avastetői Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola és Alapfokú Művészoktatási Intézmény	Miskolc	3
12	Debreceni Egyetem Gazdasági Főigazgatóság Közbeszerzési és Kereskedelmi Önálló Osztály	Debrecen	3
13	E.ON Tiszántúli Áramszolgáltató Rt.	Debrecen	3
14	Savaria TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ Kiemelkedően Közhasznú Társaság	Szombathely	3
15	Hajdú Volán Közlekedési Rt.	Debrecen	3
16	Miskolci Egyetem Gazdasági-Műszaki Főigazgatóság	Miskolc	3
17	Állami Szanatórium	Sopron	3
18	Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Budapest	3
19	Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala	Budapest	4
20	Honvédelmi Minisztérium Ingatlankezelési Hivatal	Budapest	4
21	Szombathelyi Városgazdálkodási Kft.	Szombathely	4
22	Vám- és Pénzügyőrség Észak-alföldi Regionális Parancsnoksága	Debrecen	4
23	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	5
24	Belvárosi Lakásfenntartó Szövetkezet	Miskolc	5

Pótcímek 3**Ajánlatkérő**

	város	típus
Szigetvár Város Önkormányzata	Szigetvár	1
Szigethalom Község Önkormányzata	Szigethalom	1
Sajószöged Község Önkormányzata	Sajószöged	1
Kiskőrösi Többcélú Kistérségi Társulás	Kiskőrös	1
Városföld Község Önkormányzata	Városföld	1
Dunaszekcső Község Önkormányzata	Dunaszekcső	1
Szajol Község Önkormányzata	Szajol	1
Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium	Budapest	2
Pénzügyminisztérium	Budapest	2
Vas Megyei Markusovszky Lajos Általános, Rehabilitációs és Gyógyfürdő Kórház	Szombathely	3
MÁV Zrt.	Budapest	3
Misszió Egészségügyi Központ Kht.	Veresegyház	3
Borsod Volán Személyszállítási Zrt.	Miskolc	3
Megváltozott Munkaképességűeket Foglalkoztató Kft.	Kecskemét	3
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza	Kecskemét	3
XIII. kerületi Önkormányzat Egészségügyi Szolgálat	Budapest	3
BKV Zrt.	Budapest	3
Költségvetési Szolgáltató Iroda	Kisújszállás	3
Fővárosi Főügyészség	Budapest	4
Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság	Budapest	4
Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.	Budapest	4
Vízügyi Központ és Közgyűjtemények Vízügyi Igazgatósága	Budapest	4
Nitrokémia Rt.	Balatonfüzfő	5
Naszály-Galga TISZK Kht.	Vác	5

5. melléklet

Ajánlatkérő neve	Közbeszerzési szabályzatban ki az ellenjegyző (státusz)	Belső vagy külső munkatárs	Elküldte-e az aláírt hirdetményt?	Aláírták-e a hirdetményt?
Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat	polgármester által megbízott jogi szakértő	külső (ügyvédi iroda)	igen	igen
Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat	Városüzemeltetési és Beruházási Iroda vezetője	belső	igen	igen
Budafoke-Tétény, Budapest XXII. kerület Önkormányzata	közbeszerzési tanácsadó	külső	igen (honlapon)	nem
Kóny község	Közbeszerzési tanácsadó, amennyiben ilyen nem kerül megbízásra, a polgármester	megbízott külső, ha nincs, belső	nem	-
Abony	polgármester	belső	igen (honlapon)	nem
Acsa			-	-
PSZÁF		külső	nem	-
BVOP	közbeszerzések ellenőrzésére kijelölt jogász	mindkettő lehet	nem	-
Kaposvári Tömegközlekedési Zrt.	-	-	-	-
Debreceni Egyetem	Felelősségbiztosítással rendelkező, külső (egyetemen kívüli) megbízott személy	külső	nem	-
E.ON	Döntőbizottság	belső	nem	nem
Savaria TISZK	ügyvezető	belső	-	-
Hajdú Volán Zrt.	közbeszerzési tanácsadó	külső	igen	igen
Miskolci Egyetem	témafelelős + ügyvédi iroda	mindkettő lehet	igen	igen
Sopron Rehab	-	-	-	-
BP Gyógyfürdői	jogi iroda	külső	igen	igen
KEK KH	közbeszerzési tanácsadó	mindkettő lehet	igen	igen
VPÉARP	felelősségi rendben meghatározott személy	belső	igen	igen
Bátortrade Kft.	minden eljáráshoz, ha van, egyedi szabályzatot készít	-	-	-
MÁV Zrt.			-	-
Naszály-Galga	ügyvezető	belső	igen	igen
Szajol község	pénzügyi csoportvezető	belső	nem	nem
Honvédelmi Min.				
Nemzetgazdasági Minisztérium	a beszerző szervezeti egység vezetője	belső	igen	igen